bulletin skip

04/10 ročník 19

Svaz knihovníků
a informačních pracovníků ČR

Den pro dětskou knihu 2010 v českých knihovnách

Úvodník

Zas jeden rok je ten tam. A jaký byl?
Nabitý tradičními i netradičními akcemi v knihovnách všech typů a také 6. valnou hromadou SKIP. O řadě akcí se dočtete i na následujících stránkách. A všimněte si: Týdne knihoven se zúčastnilo v podstatě zrovna tolik knihoven jako v předcházejících letech. A mně stále nejde do hlavy: když se obdobné akce v Rakousku účastní snad polovina všech knihoven, proč u nás jen desetina? Proč to jde v Rakousku a nejde to v sousedním Česku? Nebo je to jen chyba evidence?
Snad to v roce 2011 bude jiné, určitě na jeho začátku,kdy se koná Noc s Andersenem, jejíž úspěšnost se zvyšuje nepřetržitě už několik roků. V roce 2010 to bylo přes 40 tisíc účastníků na téměř tisíci místech, v roce 2011 to doufejme bude obdobné a snad se to zlomí i v Týdnu knihoven. Jiná ale bude situace českých knihoven, které budou muset šetřit na všech stranách. Dramaticky se to promítá zejména do regionálních fondů, jak se o tom píše v Informačním servisu. Ale věřme, že vynalézavost knihovnic a knihovníků překoná očekávané komplikace a že se rok 2011 stane dalším úspěšným rokem na cestě českého knihovnictví.
Dárek k Vánocům od redakce a firmy Ceiba: čtyřstránková barevná příloha uvnitř.

Štěstí a zdraví Vám všem

Ladislav Lemmel

Obsah

Do rámečků 4

Vyhlašování cen Knihovna roku 4
Petrůvky 4
Ing. Martin Svoboda 6
Ostrava má Městskou knihovnu roku 2010 6
O pozitivní nákaze (rozhovor s Dr. Škyřík em) 9

Týden knihoven 10

14. ročník Týdne knihoven je mrtev, ať žije 15. ročník! 10

Atlas 12

Dům číslo 1, Louny. Adresa, která zní! 12

Inspirace 14

Čteme pejskům aneb Jak získat dítě pro čtení 14
Nevíte, co si dnes půjčit? Půjčte si čtečku! 15

Děti (ne)čtou 16

Den pro dětskou knihu s vydavateli (Thovt je král) 16
Po stopách Dne pro dětskou knihu ve středních Čechách 17

CO NOVÉHO VE SKIP 23

SKIP: sami o sobě a „oni" o nás 23
Studijní zájezd do frncouzských knihoven 26
Z ústředních orgánů 30
V regionech 31

INFORMAČNÍ SERVIS 33

Výkon regionálních funkcí ve Středočeském kraji 33
Otevřený dopis 33
Knihovníci muzeí a galerií v České Lípě 34
Povodňová inventura – snad jsme také trochu pomohli… 35
Studijní pobyt v Rakousku 37

Do rámečků

Počin roku 2010 udělovaný starostou města Louny

získala Městská knihovna Louny
za mimořádné a veškeré aktivity spojené se stěhováním knihovny a oživením domu č. 1

Vyhlašování cen Knihovna roku

Každoroční vyhlašování cen Knihovna roku dne 30.9.2010 vypadalo dost jinak než v jiných letech. Nešlo ani tak o prostředí (místo Zrcadlové kaple v Národní knihovně Nosticův palác). Nové bylo hlavně to, že v rámci úspěšně začínající spolupráce SKIP se společností SKANSKA se vyhlašovala i nová kategorie – cena Městská ‚knihovna roku. A do celé akce vlastně zapadá i vyhlášení knihovnické ceny MARK 2010 rovněž podporované společností SKANSKA, udělené o den později – 1.10.2010 – v Turnově v rámci knihovnického hapeningu.

Seznam všech oceněných byl zveřejněn už v čísle 3 Bulletinu SKIP, ale z časových důvodů bylo možné podrobné informace přinést až nyní. Tak tedy o vítězích čtěte na následujících stranách.

Petrůvky

HANA KABELKOVÁ

Tak můžeme u nás na Vysočině volat třikrát „Sláva". Jedna z nejmenších knihoven v kraji získala nádherné ocenění jako „Knihovna roku 2010". Úspěch je to ale hlavně paní knihovnice Ing. Jany Krejčí.

Sama obec Petrůvky leží necelých 10 km jihozápadně od Třebíče, má 81 obyvatel a většina dospělých dojíždí za prací do okolí, stejně tak děti do škol.

V obci není ani obchod či pošta. Všichni zastupitelé jsou neuvolnění a své funkce vykonávají až po návratu ze zaměstnání. Řeklo by se, že to není zrovna příznivé místo pro uspokojení náročných potřeb dnešního moderního života. Přesto nás v Petrůvkách přesvědčili, že mají všechno, co potřebují. Hlavně hodně dobrých nápadů, lidí, kteří je uskuteční, obecní zastupitelstvo a Sbor dobrovolných hasičů, kteří pomůžou i finančně, a hlavně mají ten největší poklad – paní knihovnici. Knihovny se ujala v roce 2005, kdy byla zprovozněna v úplně nových prostorách v klidném zákoutí místního obecního dvorku. Pravidelně každý pátek v pět večer se otevírá krásná barevná a útulná knihovna svým čtenářům. Teď jsem se vyjádřila moc knihovnicky, protože v Petrůvkách si na žádné škatulky čtenář nečtenář nehrají. Přes-

to má čtenářský průkaz v obci 70 procent obyvatel. Knihovna je každý pátek „Knihovnou otevřených dveří". Doslova. Tedy hlavně podle počasí. Když prší nebo je zima, každý za sebou poctivě při přesunech dovnitř i ven zavírá.

Znamená to, že děti, které se zrovna v Petrůvkách vyskytují, ať místní nebo přespolní, ať s rodiči či se zvířecím doprovodem, najdou otevřené dveře, které je zvou ke hře se stavebnicemi, skládačkami, s počítači, k malování, různému tvoření a mimo jiné i k výběru knih. Dobrovolně. Mají zkrátka možnost volby. A to se týká i jejich dospělého doprovodu.

Pokud rodiče zvolený program neosloví, posezení na stylově upraveném dvorku v chládku pergoly a s vychlazeným vhodným nápojem (který se podává v přilehlém kulturním domě) jistě ocení. Přirozeně pak dochází k prolínání dospělých venku i uvnitř s dětmi venku i uvnitř.

Zároveň ale ani žádná akce pro dospělé nezapomíná na děti. Například opékání selátka a podobných dobrot vždy začíná již odpoledne různými hrami a soutěžemi. Každý vítěz je oceněn a divte se, většinou bývají vítězi v něčem všichni. Zpravidla jednou měsíčně se koná větší akce i mimo knihovnu. Jsou to různé výlety a tematické hry. Na procházkách mají děti program, který čerpá náměty přímo z okolí a aktivně ho prožívají. Vytvářejí herbář z místních rostlin, počítají komíny všech domů v obci, pouštějí draky, hledají poklady, plní sportovní úkoly a podobně.

Podotýkám, že paní knihovnice nevymýšlí žádné finančně nákladné nebo fyzicky náročné aktivity, které by někoho znevýhodňovaly. Vždy se snaží použít věci, které jsou běžné v každé domácnosti. Odborníky si najímá velice zřídka v případě, že sama má o svých schopnostech pochybnosti, jako to bylo u kurzu angličtiny pro nejmenší, který dokázala zorganizovat v loňském roce. Také se velice úspěšně účastní s dětmi všech soutěží vypsaných dětským oddělením Městské knihovny v Třebíči.

K obdivování je ale také to, jak Ing. Krejčí dokázala zapojit mezi děti nejen jejich rodiče, ale i prarodiče. Dědeček včelař povídá o včelkách, donese vosk a děti vyrábějí krásné svíčky. Kurz pletení velikonoční pomlázky od dalšího dědečka zaujal a pobavil i tatínky, kteří dosud pomlázky kupovali pohodlně na trhu. Už nebudou. Po „Večeru hlavolamů", které snesli všichni místní ze svých letitých sbírek, měl kdekdo těžkou hlavu od urputného přemýšlení.

Děti se místních lidí neostýchají a zjišťují, že i starší generace umí zajímavé věci, které můžou konkurovat počítačovým hrám.

Veškeré dění v knihovně i mimo ni je pečlivě archivováno buď ručně (výkresy) nebo ve fotoalbech, které jsou umístěny na stránkách obce.

A ta zní: http://www.petruvky.cz

Hned se tam koukněte a žasněte.

My z útvaru služeb knihovnám v Městské knihovně v Třebíči se paní knihovnici snažíme pomáhat, jak můžeme. Zakoupili jsme pro knihovnu část licence počítačového programu REKS, provedli jsme jí revizi knižního fondu a pak jej celý do tohoto programu vložili. Nyní pomůžeme se zpracováním grantu z VISK 3 a budeme se snažit celý knihovnický provoz plně zautomatizovat. Samozřejmě zapůjčujeme dostatečně bohaté výměnné soubory, které si paní knihovnice jezdí sama vybírat.

Jsme vděční, že se v našem regionu nachází takoví houževnatí a pracovití lidé, kteří nemyslí jen na své pohodlí a pro své nápady dokážou nadchnout i ostatní. Paní Ing. Janě Krejčí patří náš velký obdiv.

Ing. Martin Svoboda

S ředitelem NTK byl zveřejněn obsáhlý rozhovor v č. 2 minulého ročníku Bulletinu SKIP. Proto ten dnešní rozhovor bude stručnější. Za redakci hovoří s Ing. Svobodou, držitelem ceny za informační počin (S), Ladislav Kurka (K).

K: *Čeho si ve své kariéře ceníš nejvíce?*

S: Nejviditelnější výsledek je postavený dům, kterému jsem od stavebního programu až po jeho zařizování věnoval plných deset let. Ale pro české knihovnictví jsem učinil i jiné kroky, sice méně viditelné, ale myslím, že možná i významnější.

K: *Jaké kroky máš na mysli?*

S: Je to asi projekt maks z roku 1989, který umožnil desítkám, snad i nějaké té stovce českých knihoven vydat se na pole automatizace a spolupráce (a vím minimálně o jedné knihovně, kde pracuje dodnes) a docela určitě text prohlášení čtyř ředitelů – zakladatelů CASLIN (společně s A. Lassem, podepsaný 11.11.1991), kterým se posunula automatizace našich knihoven na podstatně vyšší úroveň, pak také v Národní knihovně překlopení české národní bibliografie do kombinace CDS/ISIS – TeX s dramatickým poklesem nákladů, připojení Národní knihovny a krajských knihoven na internet prostřednictvím CESNETu a ještě několik dalších drobnůstek, o kterých si o všech myslím, že posunovaly české knihovnictví po desetiletích stagnace kupředu.

K: *Ovšem státní cenu, respektive cenu za Informační počin, jsi získal za svůj podíl na přípravě a výstavbě Národní technické knihovny. A sám z vlastní zkušenosti mohu dosvědčit, že budova a služby v ní vyvolávají ohromný respekt nejen doma, ale i v zahraničí, jak se to projevilo při nedávném setkání evropských knihovníků v rámci organizace LIBER.*

S: Ano, máš pravdu, dům funguje: je plný čtenářů od rána do večera a noční studovna i v noci, střídají se tu semináře a konference, probíhají výstavy a funguje tu nejen restaurace, ale i pobočka Městské knihovny v Praze, prodejna skript a učebnic, prodejna a servis počítačů, kalkulaček, mobilů a příslušenství . Takže mám pocit spokojenosti. Co víc jsme si mohli přát?

K: *Asi jen ještě jednou gratulaci k takovému ČINU.*

Ostrava má Městskou knihovnu roku 2010

S Miroslavou Sabelovou, ředitelkou Knihovny města Ostravy, hovoří Roman Giebisch nejen o ocenění Městská knihovna roku 2010, ale i o její krásné knihovně u řeky a o Ostravě – městu barevném.

G: *V soutěži o nejlepší Městskou knihovnu roku 2010 jste zvítězili nejen před Knihovnou Jiřího Mahena v Brně, i když má Brno více obyvatel než Ostrava, ale na třetím místě zůstala i Knihovna města Plzně. Považujete své vítězství za malou náplast toho, že Ostravě vyfoukla Plzeň titul Evropské město kultury 2015? (Tuto otázku mi vnutil Láďa Kurka, že by to mohl být zajímavý začátek rozhovoru.)*

S: Začínáme zhurta, ale nebudu lhát, považujeme. Ale teď vážně, toto není na soutěži Městská

knihovna to nejdůležitější. Již dříve jsme se prezentovali jako knihovna, která se nebojí srovnání a vyhlášení soutěže byla pro nás doslova hozená rukavice. Já osobně si myslím, že žádná soutěž nemůže být spravedlivá a mezi srovnatelnými institucemi mohou být na miskách vah rozhodování podstatné zdánlivé drobnosti. Důležitý je mediální ohlas soutěže, který ukáže řadu dobrých městských knihoven, důležitá je zpětná vazba okolí, která v našem případě byla pozitivní i negativní, každopádně nás nenechá usnout na vavřínech. Naše vítězství je pro nás samozřejmě cenné a důležité. Zajímavé také je, jaká diskuze se rozpoutala např. nad hodnotícími kritérii – benchmarkingovým měřením, které řadu knihoven nechávalo léta v klidu. Pevně věřím, že další ročníky této soutěže knihovny v klidu nenechají.

G: *Ostrava tedy není Evropský hlavním městem kultury 2015. Evropským městem kultury je ovšem stále, jak jsem si přečetl na www.ostrava2015.cz. Členové týmu Ostrava 2015 společně s ostravskou kulturní veřejností pokračují v iniciativě a realizaci vybraných částí projektu kandidatury. O jaké projekty se jedná?*

S: Přesnou odpověď asi v současné době, pár týdnů po volbách, nezná nikdo. Každopádně z posledních jednání vyplývá, že i nová městská reprezentace je připravena pokračovat v řadě projektů, především projektů investičního charakteru. A hlavně je stále patrná aktivita lidí i institucí, kteří přihlášku Ostravy připravovali. Ti všichni se podílí na revizi Koncepce kultury statutárního města Ostrava do doku 2020, jejíž nedílnou součástí je akční plán, který již dnes obsahuje desítky projektů, které se realizují a mohou i v budoucnu realizovat. Já osobně považuji za hlavní přínos přípravy přihlášky pro Ostrava 2015 propojení mezi kulturními elitami města, institucemi, jednotlivci, státní správou i neziskovým sektorem. Tyto kontakty jsou velmi cenné a přináší menší i větší společné kulturní projekty, lepší vzájemnou informovanost a řadu dalších benefitů.

G: *Jak hodnotíš s odstupem času váš ojedinělý projekt Romský kruh ? Proč se v celé ČR nenašel jediný pokračovatel v budování romské knihovny?*

S: Projekt Romani Kereka díky aktivitě kolegyň z vítkovické knihovny pokračuje takřka nepřetržitě. Prakticky od roku 2006 jsou každý rok realizovány další, navazující projekty. Nejvíce potěšující je, že tyto aktivity mají ohlas ve skupině uživatel, jimž jsou prioritně určeny, daří se realizovat společné akce dětí z prostředí majority i minority. Dalším pozitivem je přenášení metodiky a nápadů vítkovické knihovny do dalších poboček KMO v lokalitách s obdobným složením obyvatel v Mariánských horách, v Přívoze, Kunčičkách. Vím, že práce na tomto poli je nelehká. My jsme měli velké štěstí, že na začátku našeho projektu byla řada institucí, které nám věřily a podpořily nás (Gooethe institut, nadace Hermann Niermann Stieftung, místní samospráva).

G: *Představ našim čtenářům projekt Ostravský strakáč – opravdu je Ostrava město barevné?*

S: Ostravský strakáč, jakkoli evokuje nové plemeno králíka, je cyklus besed se zajímavými ostravskými osobnostmi, které jsou s Ostravou úzce spjati nebo je Ostrava výrazně ovlivnila nebo oni ovlivnili Ostravu. Besedy probíhají pravidelně od roku 2007 každé úterý a za ten čas nám umožnily setkat se s řadou zajímavých osobností, životních příběhů, profesí. Nebudu uvádět konkrétní jména, ale namátkou právě některé profese – kariérní diplomat, básník, vedoucí linky důvěry,

nevidomá operní pěvkyně, scénárista, divadelní herec, zakladatel pěveckého souboru, biskup, akademický malíř, pěstitel čarověníků, trenérka psů, státní zástupce, dohromady řada zajímavých a inspirativních večerů v knihovně.

G: *Včera jsem se stal fanouškem vaší knihovny na Facebooku, jaké s ním máte zkušenosti ? Věnuje se tomu někdo na plný úvazek nebo se střídáte?*

S: Facebooku se v KMO věnují mladí kolegové Markéta Balejová a Petr Zlámal, kteří tuto aktivitu realizují na pozadí své každodenní náročné práce (Markéta má na starosti všechny knihovny v Ostravě Porubě a připojených obcích, Petr je vedoucím ústřední knihovny). Jsou bezvadní, stránky jsou stále aktuální a přátelé knihovny na nich přibývají a aktivně komunikují, což nás těší. Mne těší, jako příznivce osobní komunikace, že za námi naši přátelé čtenáři přicházejí do knihoven fyzicky, nejen virtuálně.

G: *Do vaší krásné knihovny jezdím moc rád, je u řeky a má hodně světla. Problém neřešení novostavby krajské knihovny jsem dosud nepochopil, je projekt, byly peníze. Myslíš si, že se ještě v Ostravě Černá kostka postaví?*

S: našemu kraji krajská knihovna s odpovídajícím zázemím a tomu odpovídající nabídkou služeb chybí (kdo znáte prostorový handicap ostravské knihovny víte, že v tak stísněných a nevyhovujících prostorách některé služby zkrátka poskytovat nelze). Tento dlouhodobě neutěšený stav, který bere zaměstnancům knihovny možnost pracovat v důstojných podmínkách a zejména jejím uživatelům možnost získat informace podle standardů, které jsou běžné nejen v ostatních evropských zemích, ale také v ostatních českých městech, nemůže být stavem konečným. Takže má odpověď zní, ano, budeme mít krásnou, moderní a funkční krajskou knihovnu a přeju hodně sil hlavně těm, kteří její stavbu musí prosadit.

Mirko, moc děkuji za tvůj čas a přeji Ostravě novou krajskou knihovnu, kterou si zaslouží…

O pozitivní nákaze

S PhDr. Petrem Škyříkem, vedoucím Kabinetu informačních studií a knihovnictví Ústavu české literatury a knihovnictví na filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně, hovoří Ladislav Kurka. Tento 29letý pedagog získal cenu MARK 2010 a proto se uskutečnil tento rozhovor.

Co nebo kdo Vás přiměl ke studiu knihovnictví?

Když jsem se po gymnáziu rozhodoval, co půjdu studovat, tak byla moje volba jasná. Filozofii a politologii. Byla to léta, kdy jsem večer co večer usínal s Platónem, Hobbesem, Morem, Lockem. Avšak moje maminka mě ještě přesvědčila, ať si dám pro jistotu přihlášku i na knihovnictví. Dostal jsem se jak na kombinaci programů filozofie/politologie, tak i na obor vědecké informace a knihovnictví. A postupně se moje preference začaly měnit. Zatímco z filozofie a politologie jsem byl čím dál víc rozčarován, knihovnictví mě začalo pomalu pohlcovat. Takže ve druhém ročníku jsem přerušil obory, kvůli kterým jsem původně na Filozofickou fakultu šel, a začal se věnovat "naplno" knihovnictví. Za tou změnou stojí především prof. Cejpek a Dr. Kánská.

Nelitujete tohoto rozhodnutí?

Nelituji, nikdy jsem nelitoval a doufám, že ani nikdy litovat nebudu. Obor mě fascinuje svojí šířkou i hloubkou a velmi mě baví nacházet a překračovat hranice mezi obory a zároveň hledat průniky.

Ve zdůvodnění, proč Vám byla udělena cena MARK, se hovoří o tom, že šíříte pozitivní nákazu. Můžete tuto infekci nějak specifikovat?

Infekční onemocnění neboli infekce je chorobný stav, při kterém dochází k poškození hostitelského makroorganismu prostřednictvím parazita, který narušuje vnitřní prostředí makroorganismu, aby tak získal prostředí k vlastnímu růstu a množení". Tolik definice infekce. Já se narozdíl od ní snažím šířit vize a myšlenky, které nepovedou pouze k mému osobnímu růstu a zviditelnění, ale byly by ku prospěchu co největšímu spektru lidí. Daří se mi to poskrovnu, ale díky mnoha lidem, se kterými mám možnost spolupracovat, se občas nějaká vize ujme, roste a vzkvétá. A to mi dělá velkou radost.

V komentáři k udělení ceny MARK jste napsal, že od dveří Vaší kanceláře se šíří kreativní záření. Jak známo, záření je fyzikální veličina. Můžete popsat, jak jde toto záření měřit a jak nejlépe se mu člověk vystaví (když např. nebydlí v Brně), aby ho toto záření zasáhlo?

Tento komentář jsem měl u příspěvku MARKování: Cena peněz se mění podle účelu, k němuž jsou vypůjčeny [http://www.inflow.cz/markovani-cena-penez-se-meni-podle-ucelu-k-nemuz-jsou-vypujceny], kde jsem komentoval tu skutečnost, že speciální ocenění v soutěži MARK získal ještě Martin Krčál (se kterým sdílím kancelář na fakultě) a Helena Selucká (která u nás na fakultě učí). Takže podle mého musí být na fakultě nějaký zdroj kreativní energie.
A co se týče toho zasažení pro mimobrněnské. Záření může probíhat formou vlnění nebo pohybem částic. V libovolně zvoleném bodu prostoru (takže i u vás v Praze) platí tato závislost: A = A0cos(2ft +) kde A0 označuje amplitudu pole, jeho fázi a t je čas. Z tohoto vzorce jasně vyplývá, že kdo chce být zasažen a infikován, musí být pouze otevřen kontaktu.
Máte-li zájem o zasažení, zachovejte nám přízeň a vyčkejte. My si vás najdeme.

Tak já čekám a doporučuji počkat si i mnoha dalším.

Týden knihoven

14. ročník Týdne knihoven je mrtev, ať žije 15. ročník !

ROMAN GIEBISCH

Pondělí	Úterý	Středa	Čtvrtek	Pátek	Sobota	Neděle
pro seniory	*pro rodiče na rodičovské dovolené*	*pro děti*	*pro handicapované uživatele*	*pro národnostní a jazykové menšiny*	*knihovna pro celou rodinu*	*bez konkrétního určení*

Letošnímu říjnovému Týdnu knihoven opět předcházelo **udělování státní ceny Knihovna roku**, již poosmé.

Tradiční knihovnický Happening, který týden knihoven zahajuje, se letos uskutečnil díky Knihovně Antonína Marka v Turnově. Tato akce byla pořádána také u příležitosti 190. výročí založení knihovny v Turnově a probíhala **pod heslem Knihovny pro všechny**. Happening probíhal v atriu Muzea Českého ráje a společenský večer ve velkém sále kulturního centra Střelnice. Smyslem celého setkání bylo ukázat veřejnosti v otevřeném a zábavném kulturním programu, co všechno se v knihovnách odehrává, co mohou nabídnout a zároveň upozornit na problematiku čtení, čtenářství, ale také na problémy českých knihoven a knihovníků dnešních dnů. Kulturní program happeningu se zaměřil nejen na literaturu, místní tradice a kulturní zvyky Českého ráje. Pořadatelé nám ukázali město drahých kamenů a kamenářství, město českých granátů a všech zajímavých řemeslných tradic.

Upozornili nás na další zajímavá výročí, jako je 55 let Chráněné krajinné oblasti Český ráj, 20 let Taneční a pohybové školy ILMA Turnov, představili nám Geopark UNESCO, pěvecké spolky, „turnovské liboherce", předvedli „Stroj času", dramatizaci historie knihovny a další. Na náměstí Českého ráje byl symbolicky pokřtěn „starobylý glejt„ o právech knihovnických a to vodou z kašny, podívali jsme se do míst, kde se nacházela první veřejná čítárna v zemi české a to již v roce 1868! Součástí Happeningu Týdne knihoven bylo letos poprvé udělení ceny **MARK**. Tuto novou soutěž vyhlásil SKIP s podporou Skanska pro pracovníky/ice oboru knihovnictví a studenty oboru knihovnictví ve věku do 35 let. Cílem projektu bylo podpořit a ocenit mimořádné tvůrčí aktivity mladých pracovníků/ic knihoven a studentů/ek oboru a ocenit jejich konkrétní mimořádný přínos oboru v kalendářním roce. Rozhovor s prvním nositelem ceny MARK přinášíme také v tomto čísle Bulletinu SKIP.

Týden knihoven začal 4. října celostátní akcí **Velké říjnové společné čtení aneb Pocta Karlu Hynku Máchovi**. Knihovny v ní připomenuly dvousté výročí narození zakladatele české moderní poezie (16. 11. 1810). **Další aktivity knihoven: 100** knihoven uspořádalo veřejná čtení, **163** knihoven dny otevřených dveří; **258** knihoven nabízelo registraci zdarma, **258** knihoven odpustilo svým čtenářům pokuty, **209** knihoven pořádalo burzy vyřazených knih, **75** knihoven zvalo na besedy se spisovateli; dále pořádaly desítky knihoven výstavy, výtvarné dílny, kurzy práce na PC, ankety, koncerty, čtenářské maratóny,

soutěže, kvizy, křty knih, fotosoutěže, workshopy, nocování v knihovně, pohádkové pořady a mnoho dalšího.

Městská knihovna Prachatice připravila netradiční zahájení Týdne knihoven 2010 v prachatickém regionu. **Pokus o rekord „Nejvíce čtoucích a poslouchajících" se zápisem do České knihy rekordů, který s MěK Prachatice uspořádala pelhřimovská agentura Dobrý den**, se podařil. Cíl akce propagace knihoven a podpora čtenářské gramotnosti byl nadmíru splněn. Tedy 4. října od 9:00 do 9:10 hod. se pokusu zúčastnilo 4884 čtoucích a poslouchajících ze 40 institucí prachatického regionu a 1 ze ZŠ Jablonec nad Nisou. Na akci spolupracovaly místní instituce – domov seniorů, prachatické neziskové organizace, občanské sdružení STROOM Dub a všechny typy škol, regionální knihovny a Základní škola Vrkoslavice v Jablonci nad Nisou. Četlo se z textů regionálních autorů. Děti z mateřských školek a center četly Pohádky ze šumavských lokálek od Romana Kozáka stejně jako klienti z občanského sdružení STROOM Dub a žáci prvního stupně základních škol. Všichni ostatní se zaposlouchali do povídky Dívčí válka z připravované knihy od autora Davida Jana Žáka. Celou akci monitoroval nejen komisař pelhřimovské agentury pan Doležal, ale i všechna místní média. Průběh akce si může každý prohlédnout na www.knih-pt.cz. Rekord bude zveřejněn po vydání certifikátu v České knize rekordů.

Zajímavé akce pro čtenáře přichystali i v Městské knihovně v Praze. V pátek 8.10. a neděli 10. října otevřeli na „ochutnání" dvě nově připravované pobočky, které měly slavnostní otevření naplánované až na listopad – **Dům čtení (Ruská 192/1455, Praha 10) a Stodůlky (KD Mlejn, Kovářova 4, Praha 13**). Dlouho očekávané otevření pobočky Dům čtení bylo naplánováno na 22. listopadu 2010 a tak měli všichni opravdu napilno. Na jeden den se však práce zastavily a dveře se otevřely dokořán. Přítomní knihovníci ukázali k Týdnu knihoven 8.10. návštěvníkům dům od sklepa (sklad s posuvnými regály) až po střechu. Připraveny byly knižní novinky k půjčení domů, elektronické čtečky knih k vyzkoušení, výstava o Karlu Čapkovi k prohlédnutí a ti, kteří ještě neměli čtenářský průkaz Městské knihovny v Praze, se mohli zapsat na dva měsíce zdarma. Po svém otevření Dům čtení nabídne zejména široký výběr krásné literatury – klasiku i oddechové čtení, koutek pro děti a pravidelné aktivity zaměřené na setkávání autorů s jejich čtenáři a čtenářů s jejich autory. V plánu kulturních aktivit je pořádání poetických večerů, návštěvy oblíbených českých autorů, hravá odpoledne s knížkami pro děti, nabídka pořadů pro všechny typy škol i „knižní" dny pro celou rodinu. Jen o dva dny později, v neděli 10. října od 13 do 18 hodin, otevřela své dveře také připravovaná pobočka Stodůlky (Praha 13), která sídlí v rekonstruovaném objektu KD Mlejn. Pobočka Stodůlky je knihovna rodinného typu s velikostí knižního fondu kolem 30 tis. svazků. Den otevřených dveří nabídnul kromě prohlídky prostor budoucí knihovny například výběr z novinek nebo možnost zapsat se do knihovny na dva měsíce zdarma.

Navržené **schéma Týdne knihoven dodržela např. Obecní knihovna v Jaroměřicích, která na každý den připravila jinou akci pro jinou cílovou skupinu svých uživatel.** V pondělí 4.10. 2010 podvečer se sešli příznivci cestopisných přednášek – téma Kalifornie. Úterní dopoledne 5.10. po delší odmlce patřilo maminkám s malými dětmi – mateřskému centru MACÍČEK. Některé z maminek se dostaly do knihovny poprvé. Půjčovní odpoledne ve středu 6.10. v Týdnu knihoven patřilo především dětským čtenářům. Odpovídali na zvídavé otázky knihovnice a na co odpověď neznali, pomohly knihy, kterých je v knihovně na 5.000. Čtvrtek 7.10. byl pro Týden knihoven významný, neboť pozvání přijal PhDr. Leo Pavlát, spisovatel a ředitel Židovského muzea v Praze. Příjemným ukončením Týdne knihoven byla v pátek prodloužená, kdy se v knihovně půjčovalo až do 22ti hodin.

Další informace o Týdnu knihoven najdete také v rubrice V regionech.

Dům číslo 1, Louny. Adresa, která zní!

DAGMAR BAHNEROVÁ

Městská knihovna Louny otevřela své nové prostory 1.srpna 2010 na lounském náměstí. Historický objekt původní radnice a pozdějšího soudu prošel rekonstrukcí, která jednoznačně směřovala ke kompromisu mezi respektováním historického objektu a naplněním moderních funkcí knihovny.

Myslíme si, že tento kompromis dopadl na výbornou. Knihovna, mimo svých tradičních prostor – oddělení naučné literatury, beletrie, dětského oddělení, hudebního oddělení a studovny, otevřela kongresový sál, kulturní sálek, ateliér, kavárnu, letní čítárnu a také zahájila provoz sociálně-terapeutické dílny pro mentálně postižené a duševně nemocné.

Celá rekonstrukce, včetně vybavení domu, trvala dva roky a stála necelých 50 milionů korun. Převážnou část prostředků získal zřizovatel z dotačních titulů.

Veřejná knihovna, královna veřejných domů

Knihovna jako prostá půjčovna knih nestačí. Samozřejmě je hlavním úkolem každé veřejné knihovny poskytnou vyvážený knihovní fond jako zdroj informací. Knihovny, které se soustřeďují pouze na půjčování trpí úbytkem čtenářů i návštěvníků.

Současný čtenář očekává od knihovny víc. Vyvážený knihovní fond, ovšem pravidelně obnovený, elektronické zdroje, dostatek moderní výpočetní techniky, kvalifikovaný personál a čeká i bonusy – vzdělávací programy a kulturu a zase kulturu.

Moderní knihovna musí sloužit jako komunitní multifunkční centrum, jinak šanci nemá. Lidé

potřebují společnost, potřebují bezpečný prostor pro svůj volný čas.
Knihovna by měla cíleně pracovat s dětmi, mládeží a také se výrazně zaměřit na seniory.
Má-li knihovna rozumného zřizovatele, který se samozřejmostí investuje do kultury, je vyhráno. Louny mají rozumné zastupitele, knihovna dlouhodobě může rozvíjet své aktivity.

Knihovna jako fungující firma

V knihovně platí veškeré zákonitosti jako v kterékoli firmě, mohou se lišit termíny a méně se sleduje má-dáti /dal, starost o zákazníka, reklamu, vyhledávání finančních zdrojů, sledování trhu je však stejné. Potřebujeme získat volný čas lidí, to dá mnohdy více starostí, než získat jejich peníze. Konkuruje nám v podstatě každý, kdo nabízí program pro volný čas. A to je dobře. Konkurence je zdravá a posunuje dál všechny, kteří se chtějí posunout .

Třetí věk jako fenomén

Skupina seniorů roste a mění se, už to nejsou babičky se šátkem na hlavě, které čekají na smrt. Současný senior je často velmi aktivní člověk, který má čas na sebe, hledá náplň pro svůj život, hledá společnost a nové přátele.
Náš nápad uspořádat jakousi univerzitu se brzy rozrostl do neuvěřitelných rozměrů, každá středa se stala naším společným dnem, který není o konzumaci zábavy, ale o oboustranném zážitku. Stále mě mile udivuje nejen množství studentů, ale jejich chuť studovat, tvořit a aktivně žít. Jsou inspirací pro mladší a mladé, jejich přístup k volnému času je motivací a výzvou.
A tohle je právě prostor pro knihovny, smysluplně aktivně zapojit ty, kteří mají čas.Vyžadujete obrovskou týmovou souhru a velmi kvalifikovaný personál. Studenti – senioři jsou často velmi vzdělaní lidé s bohatou pracovní praxí, a to je velká výzva pro jejich lektory !

Vize a zase vize

Vize je potřeba hledat a naplňovat, nikdy nejsme u cíle. Naplnění jedné otevírá prostor pro druhou. V roce 2010 naplňujeme jednu velkou vizi – podařilo se nám přestěhovat knihovnu z esteticky hrůzného domu socialistického, snad ani ne, realismu do domu číslo 1. Dům, který nese číslo 1 je vždycky výjimečný – má historii, své příběhy, své prožitky. Není to jenom barák. Knihovna v centru města, krásná, nabízející jinak plynoucí čas, bezpečná a milá, s příslibem prožitku, s příslibem setkání, poznání, s chutí dávat víc a něco jiného. Není to lehké být královnou mezi veřejnými domy.

Ocenění pro lidi kolem knihovny

16. listopadu 2010 dostává knihovna vyznamenání od starosty města Jana Kernera – Počin roku 2010 za veškeré aktivity související s domem č.1. Takové malé vyznamenání v malém městě, které je však obrovskou motivací pro lidi v knihovně i kolem ní. Ocenění pro tisíce dobrovolníků, kteří knihovnu stěhovali a zařizovali, potvrzení toho, že kultura patří na výsluní rozumných zastupitelů a radnic. Zpráva o tom, že knihovny nejsou popelky.

D.B. – jak by Ivo Markvart řekl: toho času ředitelka

Čteme pejskům aneb Jak získat dítě pro čtení

BC. HALINA PACIORKOVÁ

Čtení pejskům je jedna z možnosti přimět dítě ke čtení a zaujmout mladého čtenáře natolik, aby samo sáhlo po knize pohádek a začalo si ji nejen prohlížet, ale i nahlas četlo. Aby hlasité čtení bylo zjevně doprovázeno radostí a uspokojením, úsměvem a štěstím. Krásná představa. A když to není pouhá představa, ale reálný prožitek – pak je to nádherné naplnění poslání knihovnické profese.

Přiznávám, nebyla jsem si jistá, zda se mi povede takového stavu poznání docílit. A nyní mohu s velkou radostí a uspokojením konstatovat, že se mi to povedlo. Nebyla jsem ale sama, kdo se o to přičinil. Měla jsem pomocníky. A to ne ledajaké. Tím pomocníkem byla paní canisterapeutka a její čtyřnohý přítel a čtyřnohá přítelkyně.

A o co vlastně šlo? U zrodu mého projektu jsem se inspirovala pouhou zmínkou v zahraničním zdroji o možnosti provádění canisterapie dohromady s četbou. Ovšem žádné další bližší informace jsem nenašla. Ani u nás v Česku canisterapeuti o takovéto metodě neslyšeli. A tak nezbývalo než si připravit vlastní metodiku, oslovit paní canisterapeutku, představit jí svůj projekt a požádat ji o spolupráci. Ta byla mým návrhem nadšená. Avšak stejně jako já i ona šla do neznáma. Dohodly jsme se na spolupráci a za podpory vedení Městské knihovny Český Těšín vznikl projekt **Čteme pejskům**.

První setkání v rámci tohoto projektu se konalo před devíti měsíci. Tento projekt má už za sebou první zkušenosti. Velice mě potěšilo, že jsou to pouze kladné zkušenosti. Nadšení dětí pro četbu jako takovou, jejich radost z toho, že tím hlavním adresátem, který projevuje náklonnost a radost z četby je pejsek – bylo nepopsatelné. Dětský čtenář neboli často nečtenář se v průběhu setkání doslova mění před očima. Každé setkání v rámci projektu **Čteme pejskům** je velice tvůrčí a pokaždé jiné. Samozřejmě velkou zásluhu na tom má právě canisterapeutický pejsek. Proto nyní už spolupracuji se dvěmi terapeutkami, které se ochotně zapojily spolu se svými pejsky do projektu **Čteme pejskům**. Jedná se o dva flat coated retrievery – pejska a fenečku, které si děti velmi oblíbily, a také border kolii, která mezi děti začala docházet od listopadu.

Přítomnost canisterapeutického pejska zcela prolomila veškeré bariéry hlavně ve vztahu k četbě, ale také a především odbourala individuální bariéry – a to takové, kdy dítě nerado čte nahlas nebo odmítá číst před ostatními dětmi v kolektivu. Velice podstatné a prvořadé je pozitivní působení přítomného pejska na všechny děti. Je pomocníkem při navazování kontaktu i při komunikaci samotné. Kontaktem s pejskem dochází u dětí k mnoha pozitivním změnám. Pejsek je velkým kamarádem všech dětí, mohou si s ním hrát, pohladit ho i pomazlit se s ním. Samozřejmě v prvé řadě ale rád a trpělivě naslouchá jejich čtení.

„Kdy zase budeme číst?" – to je otázka, kterou mi pokládají děti nejčastěji. Je doprovázená upřímným radostným očekáváním a velice mě vždy potěší.

Velké poděkování za projevenou důvěru k novému projektu patří sponzorům projektu **Čteme pejskům**, kterými jsou Mgr. Marek Cienciala a MVDr. Petr Kukuč.

Smyslem projektu **Čteme pejskům** je nejen

vybudování u dítěte kladného vztahu k četbě, poznávání pocitů, které u něho četba probouzí, vnímání a uvědomování si čteného textu, ale také odbourávání napětí, zlepšení možnosti soustředit se a v neposlední řadě i posilování sebevědomí. Nutno podotknout, že určitého vývoje dosahují i vztahy mezi dětmi.

Ve finální etapě projekt **Čteme pejskům** přináší dětem radost, motivaci a uspokojení. Děti tak často překonávají vědomí své vlastní nedostatečnosti. Jsem velice potěšena, že moje myšlenka, kterou jsem realizovala a dovedla ke zdárnému konci v podobě projektu **Čteme pejskům**, má viditelné a hmatatelné jednoznačně kladné výsledky.

Měsíčně je zapojeno do projektu 30 – 35 dětí

Nevíte, co si dnes půjčit? Půjčte si čtečku!

KATEŘINA BAJO

Nová služba Městské knihovny v Praze nabízí svým čtenářům zapůjčení elektronické čtečky knih.

Oddělení digitalizace Městské knihovny v Praze se několik let věnuje digitalizaci knih z fondu MKP. Jejich nabídku čtenáři naleznou na stránce e-knihovny www.e-knihovna.cz. Kromě kvalitně zpracovaných e-knih, jsme se rozhodli našim čtenářům nabídnout také moderní a pohodlné prostředky pro jejich četbu – elektronické čtečky.

Koupené čtečky jsme zpočátku používali při digitalizaci beletrie, jako zpětnou kontrolu zobrazení různých formátů, testovali je interně a především zpřístupňovali na veřejných akcích knihovny (Svět knihy, Dny otevřených dveří, Dny elektronických knih, výstavy).

Na jaře roku 2010 jsme uspořádali první větší akci pro veřejnost věnovanou výhradně představení našich e-knih prostřednictvím elektronických čteček. Velký zájem čtenářů a desítky otázek na půjčování čteček pouze potvrdil naši domněnku, že by o novou službu mohl být mezi našimi čtenáři zájem.

Podobu služby jsme důkladně zvažovali – budeme půjčovat prezenčně, absenčně s kaucí, absenčně bez kauce, budeme sepisovat smlouvu, jaký bude věkový limit pro půjčení, jaké zpozdné…

A jak to všechno dopadlo?

Na podzim roku 2010 jsme v naší pobočce Smíchov začali půjčovat 14 elektronických čteček absenčně a 4 prezenčně. Podmínkou půjčení čtečky je platný a bezproblémový průkaz MKP a věk nad 18 let. Čtečky půjčujeme bez kauce, výpůjční lhůta je 14 dní. Vzhledem k stále ještě vysoké ceně zařízení čtenář také podepisuje „Smlouvu o výpůjčce".

V této chvíli jsou čtenářům k dispozici čtečky tří různých typů: Sony PRS-300, Sony PRS-600 a Jinke Hanlin V5. Vybrali jsme více druhů, protože jsme chtěli čtenářům nabídnout možnost porovnání např. různých způsobů ovládání nebo zobrazení.

Počáteční zájem čtenářů byl opravdu velký. Mnoho z nich nákup čtečky zvažovalo a právě možnost jejího vyzkoušení tedy velmi přivítalo. Zájem je i o průběžně pořádané prezentace, které vždy zájem čtenářů o absenční půjčení ještě povzbudí.

Za těch několik měsíců se zatím ukazují jako bezproblémové i nastavené podmínky půjčování. Zatím žádný čtenář neměl problém s podpisem smlouvy při půjčování a naštěstí i vracení zařízení dosud vždy proběhlo v pořádku.

Čtečky půjčujeme v pevném uzavíratelném obalu, který kromě samotné čtečky obsahuje také USB kabel, AC adaptér na nabíjení a návod. Čtečky mají vždy nahraný obsah, který tvoří legálně zpřístupňované knihy z naší e-knihovny. Čtenáři však mají samozřejmě možnost si doma do čtečky nahrát i svůj vlastní obsah. Veškerý obsah čtečky je vždy při vrácení vymazán a opět je knihovníky do čtečky nahrán ten původní.

I nadále se v Městské knihovně v Praze věnujeme digitalizaci nových titulů, samozřejmě sledujeme budoucí trendy e-knih a hlavně zjišťujeme možnosti a způsoby jejich nákupu a půjčování v knihovně.
Během několika měsíců jsme si mohli ověřit stále narůstající zájem čtenářů o elektronické knihy a vhodná zařízení k jejich četbě. A protože chceme našim čtenářům především pomáhat číst, pak je jenom naší povinností zpřístupnit jim i tento nový způsob čtení.

Vzhledem k rychlému technickému vývoji se samozřejmě budeme snažit zpřístupnit i nové typy čteček. Připravujeme také nové projekty naší e-knihovny. Ale především doufáme, že se v dohledné době podaří vyřešit pro knihovny tu nejdůležitější otázku, kterou dnes není to, zda čtečky půjčovat, ale zda knihovny budou mít možnost nabídnout v těchto zařízeních vhodný, zajímavý a legální obsah, který budou moci dále zpřístupňovat čtenářům.

Děti (ne)čtou

Den pro dětskou knihu s vydavateli (Thovt je král)

ROMAN GIEBISCH

Druhou velkou akcí SKIP pro dětské čtenáře podpořenou vydáním plakátu a vlastními webovými stránkami po Noci s Andersenem je Den po dětskou knihu. Letos se uskutečnil již počtvrté ve 130 veřejných knihovnách ČR. Protože je termín stanoven vždy na první adventní neděli, tak dochází ve většině knihoven ke spojení s oslavou Mikuláše nebo svátků Vánoc. Přesto by tento den měl být zaměřen především na četbu, propagaci činnosti knihoven a prodej knih ve spolupráci s vydavateli. I letos jsme díky Svazu českých knihkupců a nakladatelů oslovili nakladatelskou obec, ale jejich zájem o prodej knih v knihovnách je minimální. V roce 2009 knihovnám spolupráci nabídlo 24 vydavatelů (**Svět dětské fantazie.cz, Levné knihy, a. s., Nakladatelství Alfa-Omega, nakladatelství Metafora, Portál, s.r.o., Klaris, Kartografie Praha, a.s., Mladá fronta a. s.** a další). V roce 2010 jich bylo již pouhých 13 (**Nakladatelství Jota, s.r.o., Nakladatelství Doplněk, Nakladatelství Paseka, Mot komiks s.r.o., nakladatelství Librex, Nakladatelství Agentura Krigl, Bahá'í nakladatelství s.r.o.** a další). Zájem ze strany většiny knihoven je ovšem také zanedbatelný.

Aktivní knihovny si ovšem své vydavatele najdou a prodej knih v mnoha knihovnách každoročně probíhá. Školní knihovna ZŠ Hanspaulka spolupracuje s vydavatelstvím **Albatros, Thovt, Fragment**, ZŠ Poláčkova – školní knihovna prodává knihy **Thovt a Fragment**, Dům čtení – Městská knihovna má **Fragment a Baobab**. V Praze je tedy spolupráci nakloněno nejvíce vydavatelství **Fragment**. Městská knihovna Soběslav spolupracuje s nakladatelstvím **Thovt**, Městská knihovna Jablonné v Podještědí uspořádala sobotní prodejní výstavu dětských knih z nakladatelství **Fragment**, Krajská vědecká knihovna v Liberci prodávala knihy Knihkupectví u Antonína a knihy **nakladatelství Bor**. Knihovna města Olomouce spolupracovala s **nakladatelstvím Rubico**, prodej nových knih nakladatelstvi **Thovt** proběhl ve Šternberku. S nakladatelstvím **Thovt** prodávala také Městská knihovna v Přerově a Městská knihovna Litomyšl uspořádala prodej knih z nakladatelství **Oftis**. Městská knihovna Horažďovice nabídla knihy z vydavatelství **Albatros, Anagram, Brio, Egmont, Mladá fronta, Thovt, Hoffer – Levné knihy, Nakladatelský servis**. Prodejní výstavu dětských knih nakláda-

telství Fragment uspořádala Městská knihovna Janovice nad Úhlavou.
Firma **Flax** prodávala knihy v Klatovech a Městská knihovna Kutná Hora zajistila prodej knih nakladatelství **Albatros, Thovt, Baobab, Artur**. Strančice nabídly svým čtenářům nakladatelství **Albatros, Thovt, Fragment** a Městská knihovna Unhošť spolupracuje s nakladatelstvím **Fragment, Thovt, Librex, Rebo. Thovt** prodával i v Zásmukách, Ústí nad Labem a v Rožmitále pod Třemšínem. Desítky knihoven prodávaly nové a antikvární knihy bez specifikace konkrétních vydavatelů, desítky prodávaly své vyřazené knihy a uspořádaly bazary knih. V Blansku prodávala a podepisovala své knihy paní Paštiková (?) a ve Znojmě prodávali v knihovně Litevské pohádky. Burzu dětských knih uspořádali v Ostrově a ve Františkových Lázních dětské knihy ještě obohatili o prodej časopisů. Prodej knihy Malý veterinář z nakladatelství Mladá fronta nabídnul Černilo a dětské knihy ve spolupráci s knihkupectvím V Doně zajistila knihovna v Ondraticích. Výměnu dětstkých knih mezi jednotlivými zájemci nabízela Choceň a prodej darovaných knih knihovna v Obříství. Knihovna v Jincích prodávala nové dětské knihy ve spolupráci s nakladatelstvími vydávajícími dětskou literaturu prostřednictvím p. Hoffera Jana a do Chrustenic dodalo knihy Knihkupectví Oty Pavla. Prodej knih Miloše Kratochvíla proběhl na náměstí v Sedlčanech a prezentaci a prodej knihy Jak připlavaly kapříci do Chotěboře od paní Marty Urbanové uspořádala knihovna Chotěboř. Uherské Hradiště a jeho slavná Knihovna BBB nabídla Dům knihy Portal, Fonoklub UH.
Na téměř 5 500 veřejných knihoven to není nic moc, ale pokud se budete chtít k nám připojit i v roce 2011, tak určitě oslovte **Thovt, je to král**!

Po stopách Dne pro dětskou knihu ve středních Čechách

Kutná Hora: Do DDK se na našem okrese zapojily mnohé knihovny, např. v Kutné Hoře kromě prodeje dětských knih (nakl. Fragment, Albatros, Thovt atd.), byla rodinná registrace zdarma, v tvořivých dílničkách si mohly děti vyrobit Mikuláše, přáníčka nebo např. POLAZ, (viz obrázek), na pobočce v Malíně kromě prodeje knih, papírových betlémů, tvořivých dílniček byl připraven "Staročeský jarmark" s rozsvícením vánočního stromu. Zapojily se i některé lidové knihovny, např. v Miskovicích mohly děti strávit v knihovně jak sobotu, tak neděli. V sobotu hledaly vánoční poklad a v neděli při tradičním rozsvěcení stromu mohly vyzkoušet různé vánoční zvyky, zahrát si vánoční puzzle či pexeso a vyluštit křížovku o nejhezčí pohádce a nakoupit levnější dětské knihy. Na 19.12.2010 připravila knihovna adventní tvoreníčko, děti si vyzkouší lití olova a nebo výrobu svíček.
Dagmar Strbíková

Nymburk: Nymburská knihovna slavila, za Hrabalem přijel i Menzel.

Stopatnáctiletá dáma plná knih v sobotu ožila známými lidmi i hudbou. Slavnostní otevření nově zrekonstruovaného oddělení pro dospělé čtenáře doprovodila nymburská kapela Crossband, mezi čtenáři Hrabala přivítali také Jiřího Menzela.
Do času adventního vstoupila nymburská knihovna několinásobně slavnostně. Červenou stuhu na vstupu do nového žlutého oddělení pro dospělé přestřihli spolu s ředitelkou knihov-

ny Helenou Liptákovou také čerství nymburští místostarostové Pavel Fojtík a Zdeněk Vocásek.
Spolu s knihovnickým kolektivem připili šampaňským knihovně na zdraví. „Čtenáři dnes mohou vybírat ze současných zhruba sedmdesáti tisíc knih pro dospělé v nových regálech a dvaceti periodik," uvedla spokojeně ředitelka Helena Liptáková.
V novém oddělení na ně čeká také internet zdarma a bezbariérový přístup pomůže nejen maminkám s kočárky. Pro ty je v oddělení připraveno originální parkoviště.
S knihovnou slavili také členové Klubu čtenářů Bohumila Hrabala, kteří besedovali s Tomášem Mazalem, přítelem Hrabala a autorem knihy o spisovateli. Mezi ně patří také režisér Jiří Menzel, který na setkání nepřijel poprvé a rád zavítá také na akci Hrabalovo Kersko. Ve zdech nymburské knihovny jej znají spíše jako pozorovatele, který tiše vnímá atmosféru, než zapáleného řečníka.
Předvánoční návštěva knihovny může přispět ke klidu a pohodě nejen příjemným prostředím nových prostor a otevřením knihy. Nabízí také netradiční dárek v podobě půlroční průkazky.
Olga Havránková

Kolín: Svoji znalost pohádek z Hrubínova Špalíčku si v sobotu 27. 11. v Městské knihovně v Kolíně mohli vyzkoušet děti i jejich rodiče. V knihovně děti hledaly 7 živých postaviček z nejznámějších Hrubínových pohádek. U Červené Karkulky procházely temným lesem a myslivec jim dokonce půjčil svoji zbraň, ze které děti střílely na vlka. Otesánkovi odvážné děti vyndaly z břicha sladkost, Popelka je nechala přebírat hrách. Ježibabě děti zkontrolovaly, z čeho vaří polévku, Šípkové Růžence řekly básničku. V pohádce O řepě musely poznat kořenovou zeleninu a u Sněhurky uhodnout jméno brýlatého trpaslíka. Po celé knihovně musely také děti najít 13 záludných otázek a odpovědět na ně. Kdo vše splnil, dostal od Kočky a Myši razítko a kromě nádherných zážitků si mohl domů odnést i krásné ceny, za které děkujeme našim sponzorům. V oddělení katalogizace byly připraveny drobné hry, skládaní puzzle a kostek a malování. Ty děti, kterým se podařilo najít všechny pohádky a splnit jejich úkoly, si za odměnu mohly samy vytvořit svůj vlastní Špalíček omalovánek. Volně přístupné bylo i dětské oddělení a čítárna. Rodiče využili možnost zakoupit pod vánoční stromek se slevou i nové knihy, pro všechny bylo připraveno občerstvení a posezení. V půl dvanácté předali starosta města Mgr. et Bc. Vít Rakušan, místostarosta Ing. Bc. Jiří Pospíšil MBA a radní Martin Slavík ceny vítězům výtvarné soutěže Hrubínův Špalíček. Každým rokem účast dětí o něco roste, z čehož máme radost a tak neváhejte a příští rok se přijďte podívat také! Zveme Vás i na další akce knihovny, které najdete na www.knihovnakolin.cz.

Městská knihovna v Lounech

Štrasburk

Épinal

do francouzských knihoven

Troyes

Epernay

Týden knihoven v Borech

Týden knihoven v Ivančicích

SKIP: sami o sobě a „oni“ o nás

Michal Záviška

Na jaře letošního roku SKIP uspořádal dvě ankety. Nejprve anketu mezi svými členy na téma Proč jsem se stal členem, co mi SKIP přináší a co mi na SKIP vadí. Druhá anketa byla zaměřena na nečleny SKIP na téma Proč nejsou členy a za jakých okolností by se stát mohli. Letos na podzim jsem byl požádán, jestli bych výsledky těchto dvou anket neokomentoval pro Bulletin SKIP.

První komentáře anket od Víta Richtera podle mne vycházely z trochu špatného základu, protože za 100% byl vzat souhrn všech odpovědí. Vzhledem k tomu, že jednotliví respondenti většinou na jednu otázku zaškrtali více možností, tak se domnívám, že 100% potom činí počet respondentů. Na první anketu odpovědělo celkem 472 respondentů (což odpovídá zhruba 50% individuálních členů SKIP). Na druhou pak celkem 342 čtenářů časopisu Ikaros. Nyní vám předkládám přepracované grafy i s komentářem.

Na prvním a druhém grafu jsou vidět motivace a očekávání, která mají členové SKIP při vstupu do svazu a také jejich skutečná splnění. V zásadě se dá říct, že lidé do SKIP vstupují zhruba se stejnými očekáváními, jaká pak SKIP plní. Odpovědi na obě otázky pak jen mírně znehodnocuje fakt, že na obě otázky respondenti odpovídají ve stejný okamžik, proto se některým snadno mohlo stát, že skutečná očekávání byla zpětně zaměněna za to, co si dnes myslí, že tehdy měli.

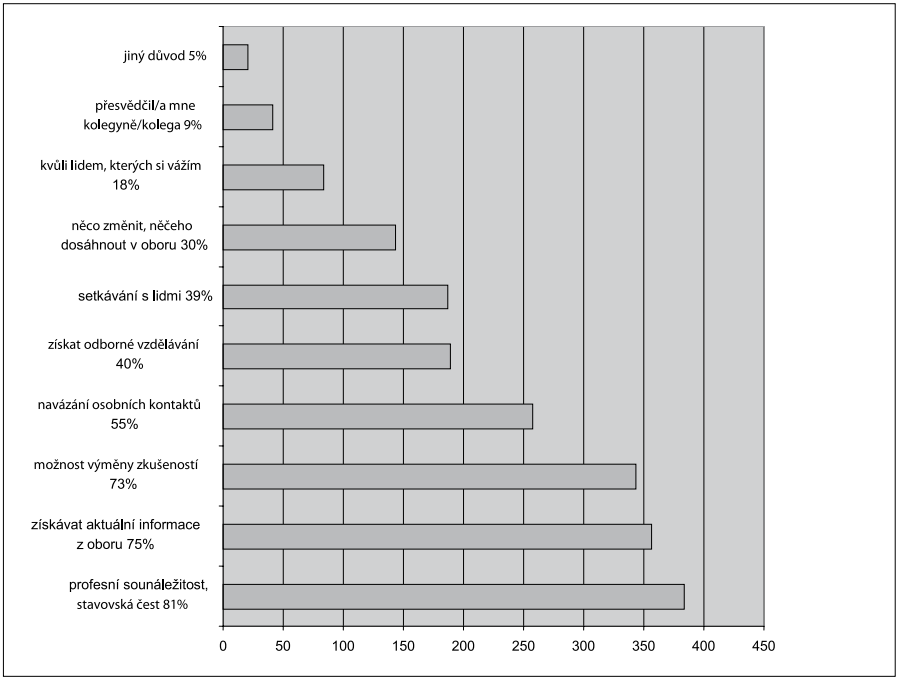

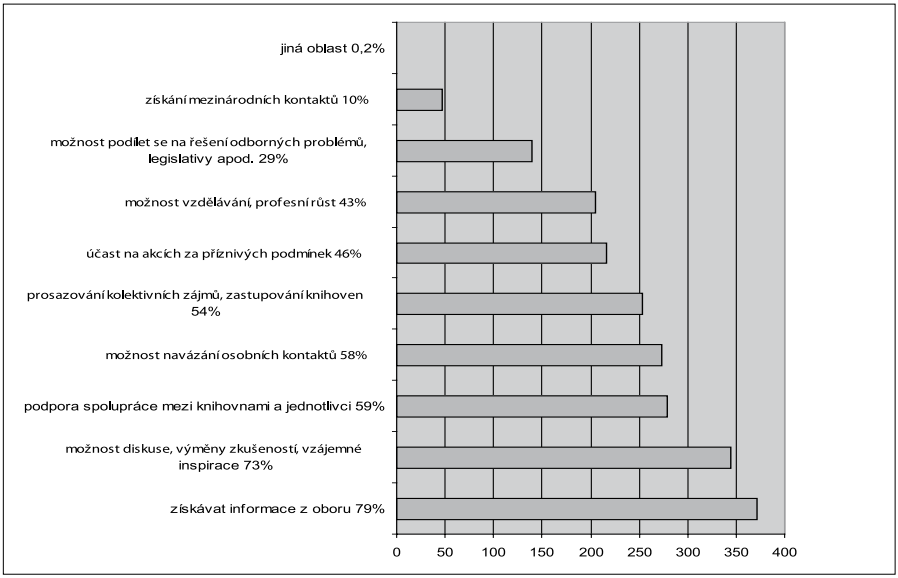

Třetí graf je zaměřený na spokojenost členů se SKIP a je již zajímavější. Dobrou zprávou je, že třetině respondentů na SKIP nevadí nic nebo neví. 30% však vadí „malá prestiž profese". Alarmující je, kolik respondentů je ve více odpovědích v zásadě nespokojeno, jakým způsobem SKIP pracuje se svou členskou základnou. 32% vadí „stárnoucí členská základna" a zároveň 27% vadí „nedostatečná motivace pro mladé". S tím také souvisí 25% pro „malé zastoupe-

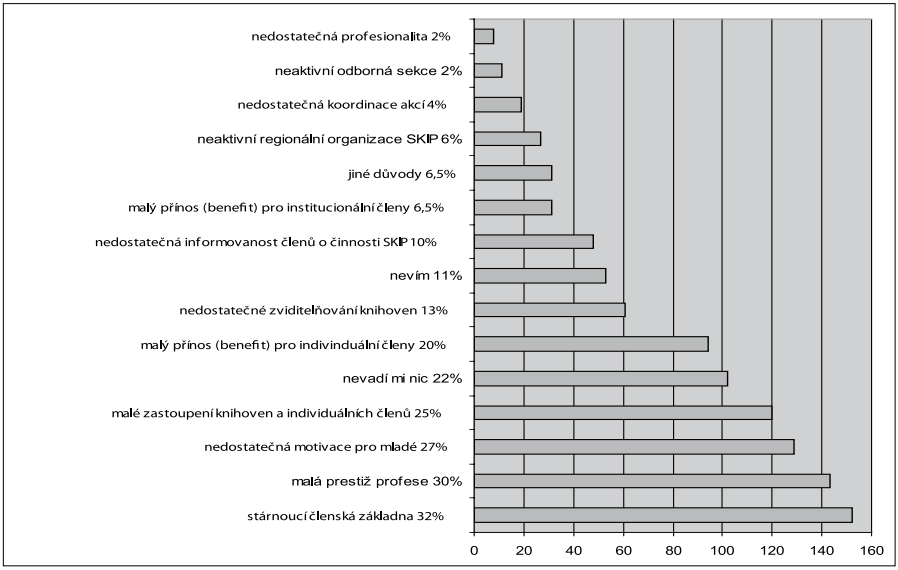

ní knihoven a individuálních členů" a „malý přínos pro individuální členy" se 20%. Mohu pokračovat dál, ale ze třetího grafu zcela jasně vyplývají dvě priority, na které by se SKIP podle mne měl v budoucnu zaměřit: 1) aktivity ke zviditelnění a lepšímu vnímání knihovníků, knihoven, celého oboru a celé profese zejména veřejností, ale někdy si myslím že i v oboru samém. Stěžejní by pak měli být PR aktivity a jejich forma. (na tomto již snad pracuje komise SKIP pro PR). 2) je třeba se více věnovat práci s členskou základnou. SKIP je dobrovolná organizace a její funkcionáři svou aktivitu vyvíjejí ve svém volném čase, proto je to složitější. Pokud ale budeme chtít změnit to, co vadí členům na SKIP, pak se nevyhneme intenzivnější, kvalitnější a zejména lépe zpracované nabídce „benefitů" pro všechny členy a zejména lepší informovanosti o nich. Na tomto problému již také začala pracovat pracovní skupina v rámci SKIP.

Druhé anketě jsou věnovány čtvrtý a pátý graf. Ve čtvrtém jsou znázorněny odpovědi na otázku „Proč nejsem členem SKIP", v pátém pak odpovědi na otázku „Co by mne do SKIP přilákalo". Alarmující je, že 44% procent dotázaných uvedlo, že jim členství nikdo nenabídl a 23% uvedlo, že o něm nic neví! Další velké skupiny odpovědí jsou „Nemám chuť se sdružovat" 29% a „Nemám na to čas" 22%. Tyto odpovědi se z velké části překrývaly a na jejich autory jako členy SKIP asi nikdy nedosáhneme. Rozhodně se ale výrazně vyplatí oslovit oněch 44% neoslovených. Domnívám se, že je musíme oslovit stejně tak jako dosavadní členy, to znamená PR aktivity a práce s benefity.

Co říct na závěr? Děkuji autorům a zpracovatelům obou anket. Statisticky podložili to, co někdy tušíme. I když si myslíme, že všichni z oboru přece o SKIP vědí, každý člen SKIP ví, co se ve SKIP děje a každý, kdo chtěl do SKIP vstoupit, přeci již mohl vstoupit, tak to tak nevnímají všichni lidé i mimo SKIP. Změny se již ale rýsují – nové webové stránky SKIP mají být již brzy funkční, PR komise pracuje a komise pro benefity také. Moje předchůdkyně ve funkci předsedy regionu vždy říkala, že SKIP bude jen takový, jaký si ho sami uděláme, já mohu jen dodat vzhůru do toho.

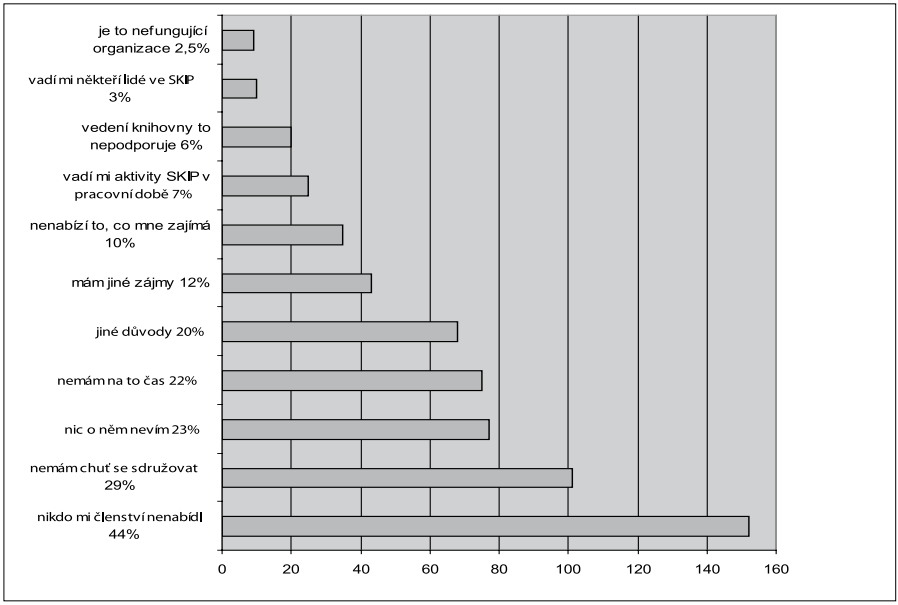

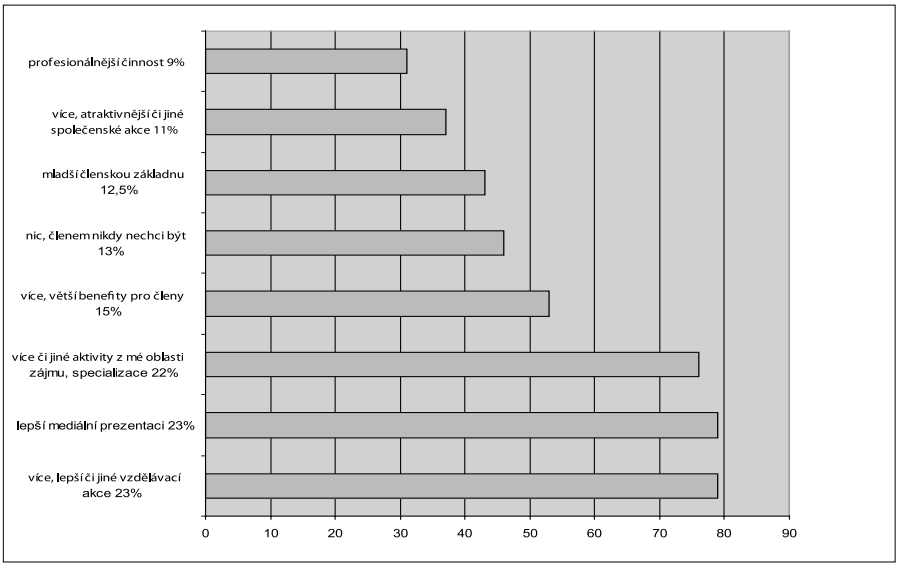

Studijní zájezd do frncouzských knihoven

Studijní zájezd SKIP do francouzských knihoven se uskutečnil ve dnech 27. – 31. října. Zájezd byl velmi rychle zaplněn zájemci především z veřejných knihoven, ale přihlásili se i kolegové z knihoven specializovaných. Velké poděkování za organizaci zájezdu patří kol. Jarmile Burgetové a Zuzaně Hájkové, členkám Frankofonního klubu SKIP, který sdružuje ty členy SKIP, kteří mají zájem o intenzivní spolupráci s kolegy z frankofonních oblastí, zejména z Francie, o rozšiřování znalostí o francouzské literatuře, umění a kultuře, o zdokonalení v hovorové francouzštině. Především díky Zuzaně Hájkové, která ve většině francouzských knihoven tlumočila z francouzštiny a přes nečekané a dramatické události (vandalské napadení našeho autobusu na závěr pobytu v Metz) proběhl celý zájezd bez větších problémů. Poděkování patří také kol. Zdeňku Matuškovi, který se aktivně podílel dosud na všech našich zahraničních zájezdech.

JIŘÍ PLEŠEK

Trasa

Strasbourg, Épinal, Troyes, Épernay, Reims, Metz.

Úvod

Na konci října 2010 uspořádal Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR pro své členy a další zájemce odbornou exkurzi do francouzských knihoven. Organizátory bylo vybráno deset nových knihoven vybudovaných v průběhu poslední dekády. Exkurze byly zaměřeny především na interiérová a architektonická řešení a služby jednotlivých knihoven. Do programu byly zařazeny knihovny veřejné i specializované. Proto byli členové exkurze rozděleni na dvě skupiny podle svého oborového zájmu. Prohlídky vedli zástupci knihoven v anglickém či francouzském jazyce. Příspěvek stručně shrne nejvýraznější postřehy a dojmy z cesty. Jednotlivé popisy knihoven se svým rozsahem různí, dle subjektivního zaujetí. A taktéž z důvodu odlišných programů obou skupin, nenavštíveným knihovnám přikládám pouze základní informace.

Francouzské knihovny

Na úvod několik základních informací. V současnosti je většina nově budovaných francouzských knihoven označována jako médiathéques (mediatéky), nikoli jako bibliothéques (knihovny). V mediatékách je kladen velký důraz na výpůjční služby multimediálních a digitálních dokumentů: e-knihy, e-časopisy, audioknihy, DVD/CD (hudba, film, hry apod.), a zpřístupňování digitálních obsahů (portály pro streaming a stahování). Ve svých multimediálních odděleních, které rozsahem a aktuálností často převyšují naše specializované půjčovny CD/DVD, je fond koncipován ve volně přístupných regálech a pultech. Pro DVD a CD nosiče jsou používány speciální uzamykatelné obaly a ochranné čipy, takže riziko odcizení nosiče je minimální. V multimediálních odděleních lze také vysledovat největší návštěvnost uživatelů. Pro zpřístupnění multimediálního a digitálního fondu jsou mediatéky vybaveny mnohými studovnami či místy s moderní technikou: multimediální PC, projekční sestavy, LCD televizory, obrazovky s dotykovým intuitivním ovládacím displejem, přehrávací mikrosystémy s bezdrátovými sluchátky atd.

Jednotlivá oddělení na sebe volně navazují či jsou bezbariérově propojena. To je dáno především horizontálním řešením nových staveb knihoven a snahou o maximální plošné otevření vnitřního prostoru (celosvětový trend).

Dokumenty jsou umístěny ve skladech, vystaveno je pouze to nejatraktivnější a nejnovější. Fondy se průběžně aktualizují, což je znatelný rozdíl oproti našim knihovnám, kde stále ještě převládá snaha vystavit ve vysokých regálech co nejvíce knih.

Často jsou součástí francouzských veřejných knihoven hodnotné historické fondy bývalých šlechtických a církevních knihoven, které obsahují staré tisky, inkunábule i vzácné středověké rukopisy. Tyto vzácné „pozůstalosti" jsou následkem konfiskace po roce 1789, ke kterým docházelo v průběhu Velké francouzské revoluce.

Knihovny s regionální funkcí jsou ve Francii součástí sítě institucí, které poskytují sociální služby. Mimo nabídky služeb pro osoby se specifickými potřebami mají knihovny svá poradenská a informační centra pro podporu a sebevzdělávání nezaměstnaných, pro občany národnostních menšin, komunit apod. Finance zabezpečuje z velké části stát – prostřednictvím dotací Ministerstva sociálních věcí a zaměstnanosti.

Významnou součástí všech viděných knihoven jsou výstavní prostory s výstavami zaměřenými na region. Velký důraz je také kladen na doprovodné kulturní, vzdělávací a komunitní akce pro všechny kategorie uživatelů a celé rodiny. Tyto aktivity jsou často spojeny s víkendovým provozem, který francouzské knihovny a mediatéky nabízí.

Popis navštívených knihovny

27. 10. 2010

Štrasburk: Médiathèque André Malraux

Cílem prvního dne byl Štrasburk. Jedná se

o celoevropsky významné historické a kulturní město, jehož centrum je od roku 1988 zapsáno na Seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. V současnosti zde žije 273 tis. obyvatel (r. 2006). Město je sídlem Evropského parlamentu, Rady Evropy a Evropského soudu pro lidská práva.

Médiathèque André Malraux, největší veřejná knihovna ve východní Francii, se nachází na atraktivním místě – v blízkosti centra města i univerzitního kampusu. Mediatéka vznikla v letech 2006 – 2008 konverzí přístavního skladu Austerlizt (Slavkov) dle architektonického návrhu Jeana-Marca Iboa a Mynta Vitarta. Na ploše 18 tis. m^2 (veřejná část 11,8 tis. m^2) je shromážděno přes 160 tis. dokumentů včetně 35 tis. CD/DVD, 33 tis. knih pro děti a mládež, 750 periodik. Dalších 200 tis. knihovních jednotek tvoří archiválie (staré tisky, prvotisky a rukopisy) přístupné pro studijní a badatelské účely, část prochází procesem digitalizace. Členitá šestipatrová budova nabízí až 1000 uživatelský míst včetně více než 100 PC stanic umístěných po podlažích solitérně a ve studovnách. Nechybí konferenční sál či individuální studovny. Jednotlivá oddělení jsou vybaveny moderní audiovizuální technikou pro sledování či poslech multimédií. Tak jako v jiných francouzských mediatékách, je také zde zajištěn volný přístup k internetu i pro neregistrované uživatele. Mediatéka je otevřena pět dní v týdnu, od úterý do soboty, aktuálně zde pracuje 120 zaměstnanců.

28. 10. 2010
Épinal: Bibliothèque Multimédia Intercommunale Épinal-Golbey

Jedná se o nejstarší městskou veřejnou knihovnu épinalského regionu založenou v roce 1793. Dnes se svými 54 zaměstnanci plní funkci veřejné a komunitní knihovny pro aglomeraci Épinal-Golbey (35/8,3 tis. obyv.). Podoba současné budovy vzešla z architektonické soutěže vyhlášené v r. 2005, které se účastnila stovka architektonických subjektů. Vítězný projekt, architektonická kancelář Chabanne&Partners, Birmingham, byl realizován po dobu šestnácti měsíců, nová budova pro veřejnost slavnostně otevřena v dubnu 2009. Prostorná jednopatrová stavba o celkové rozloze 5 tis. m2 udržuje fond v celkovém počtu 157 tis. dokumentů, poměrně rozsáhlý výběr beletrie, naučné literatury, periodik, digitálních dokumentů pro děti, mládež a dospělé. Významnou část fondu tvoří oddělení historických sbírek z konfiskovaných šlechtických a církevních knihoven regionu. Nejvzácnější dokumenty jsou průběžně digitalizovány a zpřístupňovány na webu knihovny. Nejstarší rukopis je datován k roku 744. Raritou sbírky je ručně malovaný (nikoli tištěný) globus z 18. století a soubor původního dubového nábytku knihovny opatství Moyenmoutier.

Velký důraz kladen také na AV dokumenty (hudba, film, e-knihy, audioknihy atd.) – 12 tis. CD a 5 tis. DVD. K dispozici je 30 PC, wifi pokrytí a dostatečný počet míst s moderní výstupní technikou pro sledování či poslech multimédií. Nedochvilní čtenáři mohou u vstupu využít bibliobox pro vrácení dokumentů. Knihovna má i víkendový čtyřhodinový provoz.

Troyes: Médiathéque de l'Aglomération Troyenne

Město se 63,5 tisíci obyvateli nacházející se asi 150 km jihovýchodně od Paříže tvoří s okolními městy aglomeraci čítající 120 tisíc obyvatel. Turisticky atraktivní je především historické centrum s nádhernými dovedně opravenými hrázděnými domy z 16. století.

Mediatéka otevřená v roce 2002 je moderní prosklenou stavbou o celkové ploše více než 10,7 tis. m2 s investicí ve výši 11,8 milionů €. Fond ve volném výběru obsahuje 120000 dokumentů. Další 165 tis. je uloženo v historickém fondu, kde se taktéž nachází cenná sbírka 1450 rukopisů a 400 inkunábulí středověké knihovny cisterciáckého opatství v Clairvaux (památka UNESCO od r. 2009). Nejen o významu této vzácné historicky hodnotné sbírky pojednává stálá expozice s názvem 1000 let knihy v Troyes, která je umístěná ve výstavním sále Grande salle. Prostorové řešení knihovny nabízí celkem 575 míst včetně audiovizuálních a individuálních studoven. Šedesát zaměstnanců poskytuje knihovní a informační služby 9 tisícům registrovaným uživatelům v provozu od úterý do soboty. Výjimečným architektonickým prvkem Médiathéque de l'Aglomération Troyenne je zvlněný strop složený z nasvícených hliníkových tabulek tak, že celek utváří efekt zlaté mořské hladiny.

29. 10. 2010

Éperney: Médiathéque Daniel-Rondeau

Éperney, městečko s 24,5 tis. obyvateli leží v srdci regionu Champagne-Ardenne. Většina jeho historie a současnosti je spojena se šampaňským vínem, které je hlavní turistickou atrakcí. Místní sklepy dlouhé v součtu 110 km uchovávají přes 200 milionů lahví!

Navštívená Médiathèque Daniel-Rondeau je nově otevřenou pobočkou městské knihovny (Médiathèque Centre-Ville). Mediatéka D.-R. vznikla na místě bývalé mateřské školky a je výsledkem 3letého projektu v celkových nákladech 1,5 milionu €. Stavební a rekonstrukční práce trvaly 1 rok. Na ploše 530 m2 je k dispozici převážně ve volném výběru 13 tis. knih, 40 titulů periodik a multimediální fond s více než 1500 DVD, provozní doba od úterý do soboty.

Interiérové řešení je v souladu se současnými trendy. Maximální otevření prostoru (důmyslné kruhové průhledy ve zdech), pozvolné propojení jednotlivých oddělení (děti – mládež – dospělí), lehký a variabilní nábytek (např. pojízdné regály s DVD/CD, boxy na časopisy), čtecí koutky s pohodlnými křesly, to vše vytváří příjemné prostředí sladěné ve světlých a pastelových barvách. Zaujme také technické vybavení. Mediatéka D.-R. patří mezi desítku francouzských knihoven, které pro poslech a sdílení hudby využívají digitální úložiště systému CristalZik s intuitivním ovládáním prostřednictvím dotykového displeje. Aktuálně obsahuje více než 100 tisíc hudebních nahrávek. Zvolit si lze vyhledávání dle interpreta, hudebního žánru, názvu písně, alba anebo výběr z toplistu nejhranějších skladeb. Mediatéka taktéž disponuje multimediální počítačovou studovnou a přednáškovou místností s projekčním vybavením. Pro veřejnost se pořádají různorodé aktivity, výstavy a kulturně-vzdělávací akce zaměřené především na integraci a podporu multikulturního prostředí, v Éperney žije 29 etnik obyvatel. Součásti knihovních služeb je bibliobus, díky kterému pracovníci knihovny poskytují výpůjční služby (až 3 tis. dokumentů) cca 500 uživatelům. Uživatelé služby jsou především děti (zastavuje u škol) a senioři.

Remeš: Bibliothèque universitaire Robert de Sorbon, Section Droit-Lettres

Knihovna remešské univerzity Universite de Reims Champagne-Ardenne tvoří moderní studijní zázemí pro 1 tisíc uživatelů. Knihovní fond zahrnuje více než 130 tis. jednotek. Pro vyhledávání záznamů v katalogu Dynix Horizont je k dispozici cca 175 PC. Knihovna je otevřená v týdnu 8-20 hod., v sobotu 8-13 hod. Databáze a další informační zdroje a služby na internetu jsou dostupné neustále, (pozn. 25% financování knihovny jde na EIZ). Na první pohled je znát, že budova nebojuje s prostory, architektura i vnitřní vybavení působí velmi vzdušně: obrovské prostory pro volný pohyb, prosklené stěny vně i uvnitř k oddělení učeben, příjemná zákoutí zejména k poslechu hudby a shlédnutí videoprojekcí. Infopulty s obsluhou jsou rozmístěny

na každém patře. Knihovna má výpůjční automaty, variantně lze půjčovat a vracet dokumenty v půjčovně.

Remeš: La Bibliothèque Carnegie

Knihovna Carnegie je jednou ze tří knihoven, které po první světové válce dal v Evropě na své náklady vybudovat americký průmyslník, filantrop a mecenáš Andrew Carnegie. Pro město Remeš tento dar představoval 200 milionů dolarů. Zajímavá budova ve stylu art-deco byla vystavěna v letech 1921-1926 a slavnostně inaugurována v roce 1928 prezidentem Francouzské republiky. V roce 2001 byla budova kompletně restaurována a renovována do původního stavu. V současné době slouží jako vědecká a studijní knihovna se studovnou se 45 místy. Pro potřeby vzdělávacích akci lze využít výukovou místnost (30 míst). Fond obsahuje 400 tis. dokumentů a archiválií. Součástí je specializované oddělení pro digitalizaci, archivaci a ochranu děl kulturního dědictví.

Remeš: Médiathèque Jean Falala

Mediatéka Jeana Falala, ústřední městská knihovna, se nachází v nové moderní budově (otevřené v roce 2007) na jižní straně náměstí před slavnou gotickou katedrálou Notre Dame (místo korunovací francouzských králů). Na ploše 6,5 tis. m2 se pyšní 700 uživatelskými místy, 160 tis. dokumenty na nejrůznějších nosičích (115 tis. knih, 28 tis. multimédií, 400 časopisů atd.) a auditoriem s kapacitou pro 200 lidí. Knihovnicko-informační služby zde poskytuje 40 zaměstnanců.

Remeš: La médiathèque Croix- Rouge

Jedná se o pobočku městské knihovny v Remeši, zaměstnává 18 zaměstnanců. V moderní extravagantní budově (2100 m^2) dokončené v r. 2003 je uloženo 85 tis. dokumentů včetně 130 titulů periodik a 5 tis. videozáznamů.

Dokončení v příštím čísle
Fotografie navštívených knihoven v obrazové příloze

Z ústředních orgánů

Z výjezdního zasedání VV SKIP v Jihlavě 11. – 13.10.2010

- Sekce PR SKIP prezentovala aktivity na rok 2011 – vedle „dětských" akcí (NsA, DDK) je nutné podpořit další profilové aktivity.
- Program byl velmi bohatý a nabitý informacemi:
  - První shrnutí Týdne knihoven 2010.
  - Novelizace Autorského zákona
  - Projekty na rok 2011.
  - Informace o novém webu SKIP.
  - Spolupráce s KISK – prezentace prvních nápadů.
  - Knihovny zasažené povodněmi.
  - Exkurze jihlavské knihovny.

Informace z Klubu dětských knihoven

Jako prolog říjnové odborné konference u příležitosti 100. výročí narození Václava Čtvrtka se bude v Jičíně konat ve dnech 7. – 8. dubna 2011 celostátní soutěžní přehlídka zajímavých a originálních knihovnických besed/pořadů o V. Čtvrtkovi a jeho díle.
Nultým ročníkem by tak měla být zahájena tradice každoročních obdobných přehlídek věnovaných významným spisovatelům, literárním dílům, žánrům ad. pod názvem OKNA (O KNihovnických Aktivitách). Soutěžní přehlídku organizuje Klub dětských knihoven SKIP s cílem prezentovat a ocenit nejlepší programy/besedy pro děti a mládež v knihovnách, které by se měly stát zdrojem inspirace pro ostatní.

Z předsednictva VV SKIP 4.11.2010

- Právě skončil studijní zájezd SKIP do Francie.
- Máme za sebou i Týden knihoven. Mediální analýza bude koncem listopadu. Motto Týdne knihoven 2011 – „Patnáctý kraj ČR. Kraj knihoven."

- Diskuse nad otázkou, koho nominovat na kandidátku do voleb sekcí IFLA.
- Dále pokračuje práce nad a s benefity SKIP.
- Pokračují jednání o finanční podpoře SKANSKA pro SKIP na rok 2011. Jak tyto peníze co nejlépe využít?
- Pokračuje série školení Unie zaměstnavatelských svazů.

Redakční rada Bulletinu SKIP

se sešla 2.12.2010 ke svému pravidelnému pololetnímu jednání a věrna tradici zasedala v nové prostředí v týden otevřeném Domě čtení – pobočce pražské městské knihovny ve Vršovicích.
Bohužel dopravní komplikace a termínové kolize omezily počet účastníků. Nicméně proběhly obvyklé body – hodnocení posledních čísel (dopadlo dobře) a informace o přípravě nového ročníku, kde by měla být věnována větší pozornost představitelům našeho kulturního života, mj. rozhovorům s ministrem kultury, s novým ředitelem Národní knihovny atd. Zvláštní číslo Bulletinu SKIP 2010 věnované maďarskému knihovnictví se redakčně připravuje.

V regionech

PRAHA

Od září do listopadu 2010 uspořádala pražská organizace SKIP pro své členy a pro hosty (zejména studenty pražských knihovnických škol) tři exkurze. V září proběhla exkurze do Knihovny Astronomického ústavu Akademie věd České republiky, v. v. i., v říjnu pak exkurze do Městské knihovny Louny a v listopadu jsme navštívili Knihovnu Agentury ochrany přírody a krajiny ČR. Exkurzí se zúčastnilo celkem 36 zájemců. Zprávy z exkurzí jsou pravidelně publikovány v elektronickém časopise Ikaros, jsou také doplňovány o fotografie a odkazy na fotogalerie. Informace o již uskutečněných exkurzích (včetně odkazů na zmiňované zprávy) jsou dostupné na adrese http://www.ikaros.cz/node/4328.
Pražský výbor SKIP pravidelně již po několik let zve své členy „Za literaturou do divadla". Počátkem listopadu jsme pro 24 kolegů a kolegyň zajistili 35 lístků na divadelní adaptaci románu Klause Manna **Mefisto** v Divadle Pod Palmovkou.

LIBEREC

Setkání knihovníků Libereckého kraje

D. Krulíková

Poslední listopadový den se uskutečnilo Setkání knihovníků libereckého kraje, které ve spolupráci s Krajskou vědeckou knihovnou uspořádala regionální organizace SKIP Libereckého kraje. 30. 11. 2010 se ve velkém sále KVK Liberec sešlo 65 knihovníků zastupujících různé typy knihoven našeho kraje. Pozvánky byly rozeslány do všech knihoven Libereckého kraje, oslovit, pozvat a zaujmout jsme chtěli i nečleny SKIPu. Pro tento účel byl vytvořen i leták – vlastní podoba motivačního textu včetně sumáře aktivit SKIP 07 za rok 2010.
Přítomné přivítala ředitelka Krajské vědecké knihovny v Liberci paní Mgr. Blanka Konvalinková, předsedkyně RV SKIP Libereckého kraje paní PhDr. DANA KROULÍKOVÁ pohovořila o významu SKIP pro knihovny i knihovníky a o aktivitách regionální organizace SKIP Libereckého kraje. V odborné části setkání hovořil držitel ceny SKIP a Skanska a.s. MARK 2010 PhDr. PETR ŠKYŘÍK – vedoucí KISK FF Masarykovy univerzity v Brně na téma **Nové trendy v informačních službách – od elektronické knihy k rozšířené realitě. Výzva či zkáza pro knihovny?** O své zážitky a dojmy z podzimního zájezdu SKIP do vybraných knihoven ve Francii se s námi podělila ředitelka Městské knihovny ve Cvikově paní **PhDr. LUDMILA SÝKOROVÁ**. Kulturním zážitkem bylo vystoupení po celé republice proslaveného pěveckého sboru Krajské vědecké knihovny v Liberci **KOLibřík**.
Všechny prezentace včetně fotogalerie jsou vystaveny na webu SKIP LbK.

STŘEDNÍ ČECHY

L. Vodičková

Ve většině knihoven proběhl 27. 11. 2010 Den pro dětskou knihu – viz rubrika Děti (ne)čtou.

24. 11. se sešel RV v Praze. V předvánočních mrazech jsme využili útulného, i když právě rekonstruovaného prostředí NK a probrali vše důležité. Především katastrofální situaci v oblasti regionálních funkcí v našem kraji – viz Otevřený dopis v Informačním servisu.
Zprávy ze středočeského SKIPu posbírala, trošku poupravila (a redakce je rozstrkala po celém čísle)

MORAVSKOSLEZSKÝ A OLOMOUCKÝ KRAJ

Setkání seniorů

Jaroslava Biolková

Začátkem listopadu se uskutečnilo již tradiční setkání knihovnických seniorů v MěK v Lipníku nad Bečvou. Jako mimořádně milý host byla přivítána ředitelka KMO Miroslava Sabelová. Ta seznámila přítomné se zapojením její knihovny do celostátní soutěže o nejlepší Městskou knihovnu roku 2010 a o vítězství v ní. Ředitelka lipnické knihovny Miroslava Střelcová vyjádřila svou radost ze setkání a jako členka regionálního výboru SKIP 10 informovala o činnosti v letošním roce. Přítomné seniorky

si vyslechly i zajímavosti o akcích, které pro ně byly připraveny, a o celostátním setkání v Ústí nad Labem.
Po celou dobu panovala mezi přítomnými nefalšovaná přátelská nálada a radost ze vzájemného setkání. Vždyť některé z nás se známe téměř padesát let a dobře víme, že je v našem regionu za námi vidět pořádný kus odvedené práce. Na ni navazují současní knihovníci, my je se zájmem sledujeme a máme radost z toho, jak dobře si vedou v dnešní složité době. Přejeme jim hodně radosti z vykonané práce a lipnickým knihovnicím děkujeme za jejich pozvání a ochotu splnit každé naše přání. Pěknou tečkou za pěkně prožitým dnem bylo získání dvou pracovnic MěK za články SKIP. Pokud vše vyjde a budou přijaty, bude MěK v Lipníku n.B. asi jediná v republice, která má stoprocentní zapojení svých pracovnic v naší profesní organizaci. Gratulujeme!
Poslední z mých informací je o pozvání ředitele MěK v Přerově Pavla Cimbálníka na přátelské posezení seniorů z Přerovska, které se uskutečnilo ve středu 8. prosince 2010. Pane řediteli, moc děkujeme.

JIŽNÍ ČECHY

Jihočeské Klubko na podzim…

Václava Vyhnalová

Podzimní setkání Klubka jsme nasměrovali do starého hradu v Soběslavi, kde je od září nově umístěna knihovna. Prohlídkou zajímavě koncipovaného prostoru, kde pozdně gotické zdi obklopují prosklený interiér se světlými dřevěnými regály, jsme setkání zahájili, podívali jsme se i do suterénu opravené nárožní věže Hlásky, kde jsou vystavené části nalezených kamenných fragmentů hradního paláce. Zajímavý byl výklad soběslavské kolegyně s nahlédnutím do historie hradu i knihovny.
Potom už následovaly jednotlivé body programu. Host setkání – dobříšská knihovnice Katka Pechová předvedla svou lekci o poezii pro -náctileté a měla s ní velký úspěch
Informace z valné hromady KDK SKIP a semináře o multimediálních knihovnách pro děti, z pracovního setkání k projektu Už jsem čtenář atd., zhodnocení uplynulého roku i plány na rok následující – a dopoledne bylo pryč. Sešlo se nás dost, soběslavské knihovnice byly pohostinné, prostředí příjemné, jednání přátelské. Co více si přát? Těšíme se na další setkání děckařek – nashledanou v únoru 2011 v Táboře.

Informační servis

VÝKON REGIONÁLNÍCH FUNKCÍ VE STŘEDOČESKÉM KRAJI

Věra Krajíčková a Lada Schovánková

Výkon regionálních funkcí zajišťuje ve Středočeském kraji Středočeská vědecká knihovna v Kladně a pověřené knihovny v Benešově, Kutné Hoře, Mladé Boleslavi a Příbrami. Cílem těchto služeb je zaručit dostupnost a kvalitu veřejných knihovnických a informačních služeb občanům v souladu s oborovými standardy, podpora účinné a koordinace odborných knihovnických činností a efektivní využití veřejných finančních prostředků.

O výši finanční prostředků na zajištění výkonu regionálních funkcí rozhoduje zastupitelstvo kraje, které již na letošní rok snížilo příspěvek o 50 %. (dotace na rok 2009 činila 15 991 500 Kč. Toto omezení značně snížilo kvalitu poskytovaných služeb. V roce 2011 se chystá téměř likvidační opatření – snížení dotace o dalších 25%, tzn. na ¼ částky roku 2009.

Regionální výbor SKIP Středočeského kraje se tímto otevřeným dopisem obrátil na PhDr. Jiřinu Kádnerovou, ředitelku SVK Kladno s prosbou o nápravu situace.

Otevřený dopis regionu SKIP Střední Čechy ředitelce SVK Kladno

Beroun, 25. listopadu 2010

Vážená paní ředitelko,

obracím se na Vás jménem regionální organizace SKIP Středočeského kraje i jménem všech knihovníků, kterým záleží na stavu knihovnictví v kraji.

Zákon 257/2001 Sb. o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon) **ukládá krajským knihovnám výkon regionálních funkcí**. V jejich rámci krajská knihovna a další jí pověřené knihovny poskytují základním knihovnám v kraji především poradenské, vzdělávací a koordinační služby, budují výměnné fondy a zapůjčují výměnné soubory knihovních dokumentů a vykonávají další nezbytné činnosti napomáhající rozvoji knihoven a jejich veřejných knihovnických a informačních služeb. Ze znění tohoto zákona také vyplývá, **že plnění regionálních funkcí zajišťuje kraj** ze svého rozpočtu.

Koncepce rozvoje knihoven ve Středočeském kraji, kterou zpracovala Středočeská vědecká knihovna Kladno, stanoví mimo jiné následující cíle:

- Zajištění dostupnosti VKIS bez rozdílu ve všech obcích a místech Středočeského kraje
- Zvyšování kvality VKIS v návaznosti na informační potřeby uživatelů.
- Účelná dělba práce a koordinace odborných činností mezi jednotlivými druhy a typy knihoven.
- Efektivní využívání veřejných finančních prostředků.
- Udržení odborného standardu služeb v knihovnách regionu.
- Garance kvalifikačního růstu pracovníků knihoven (celoživotní vzdělávání).
- Trvalá spolupráce knihoven různých typů.

Koncepce podpory knihoven z rozpočtu Středočeského kraje deklaruje cíle obdobné. V roce 2006 byla z rozpočtu kraje na výkon regionálních funkcí poskytnuta částka ve výši 19 860 000,- Kč, po optimalizaci výkonu těchto funkcí byla dotace v dalších letech poskytnuta v následující výši:

2006	19 860 000,-
2007	15 832 000,-
2008	15 992 000,-
2009	15 991 500,-
2010	?

V roce 2010 byla výše uvedená dotace bez jakýchkoliv systémových změn či změny koncepce snížena o 50 %, což vedlo k výraznému

omezení či stagnaci deklarovaných služeb. Dle našich informací má **v příštím roce dojít ke snížení finančních prostředků určených na výkon regionálních funkcí ve Středočeském kraji o dalších 25%, tzn. že v roce 2011 budou pověřené knihovny hospodařit s ¼ částky roku 2009**. K tak drastickému řešení nepřistoupil žádný kraj v ČR. V této situaci nebude **možné zajistit výkon regionálních funkcí tak, jak to krajským knihovnách nařizuje zákon 257/2001 Sb**.

Ředitelka krajské knihovny zastupuje všechny knihovny a knihovníky v kraji. Z tohoto důvodu se na Vás obracíme s prosbou o informování úředníků krajského úřadu a zastupitelů kraje o devastujících dopadech jejich rozhodnutí. **Další snížení objemu finančních prostředků určených středočeskému knihovnictví povede ke snižování úrovně knihoven event. i k rušení knihoven v menších obcích, pro které je tato služba primárně určena.**

Zároveň nabízíme podporu členů středočeské organizace SKIP i členů výkonného výboru SKIP při jednání se zástupci krajského úřadu i s jednotlivými zastupiteli o fungování veřejného knihovnictví ve Středočeském kraji.

Vzhledem k tomu, že pověřené knihovny (a tedy i knihovnická veřejnost našeho kraje) se dozvěděly informaci o této drastické redukci finančního příspěvku teprve před několika dny, obracíme se na Vás až nyní. Jsme si vědomi skutečnosti, že termín schválení rozpočtu je již velmi blízký. Věříme však, že se jedná o natolik vážnou situaci, že se pokusíte vzniklou situaci hrozící likvidací funkčního systému knihoven i knihovnictví ve Středočeském kraji korigovat.

S pozdravem
Mgr. Lada Schovánková
předsedkyně SKIP středních Čech
http://skip.nkp.cz/regStr.htm

Dále rozesláno: hejtman Středočeského kraje MUDr. David Rath, MVDr.Václav Beneš, radní pro oblast kultury ve Středočeském kraji, PhDr. Vít Richter, ředitel Knihovnického institutu Národní knihovny.

Odpověď ředitelky SVK Kladno v příštím čísle.

KNIHOVNÍCI MUZEÍ A GALERIÍ V ČESKÉ LÍPĚ

PhDr. Ila P. Šedo

Již fakt, že se jednalo o 34. seminář, naznačuje, že jde o dlouhou tradici. Setkávání knihovníků muzeí a galerií má své počátky skutečně už v minulých dobách. I když byly tyto akce nejprve často pouze jednodenní či dvoudenní a ne vždy v ročních intervalech, bylo od počátku jasné, že semináře budou mít pro oblast muzejního knihovnictví značný význam. Ten výrazně vzrostl s nástupem nových norem, standardů a s počátky automatizace. Bylo jasné, že pokud se muzejní knihovny neudrží přímo v hlavním proudu českého knihovnictví, ocitnou se zcela na okraji a jejich další vývoj bude velmi problematický. Přitom bylo a zůstává nezpochybnitelným faktem, že i když muzejní knihovny nikdy nebudou vynikat v počtu čtenářů či výpůjček, jejich význam je především v bohatých fondech, vytvářených od počátku 19. století a trvale uchovávaných. Proto bylo tak důležité, aby i muzejní knihovny stály na stejných pravidlech a standardech.

Muzejním knihovníkům bylo jasné, že spolkový život, tak jak jej představil SKIP po r. 1989, bude tím prostředím, které jim umožní realizovat většinu jejich záměrů. Bohužel Asociace muzeí a galerií, jejíž struktura byla vytvářena zcela jiným způsobem (a bylo by na dlouhou diskusi, k čemu tento způsob vedl), neposkytovala takové možnosti, aby se neoficiální organizace muzejních knihovníků mohla do ní zapojit a dále se rozvíjet.

Bylo zcela logické, že zpočátku alespoň ty největší muzejní knihovny, ale i jednotliví knihovníci stáli již při zrodu SKIPu. Jelikož jsou však knihovny vždy součástí muzejní instituce, bylo na ředitelích ústavů, jakým směrem se budou ubírat. Proto bylo nutné institucionalizaci organizace muzejních knihovníků zahrnout pod hlavičku AMG.

Letošní seminář přinesl tradiční spektrum přednášek probírajících jednak tematiku

historických sbírkových fondů, jednak problematiku novinek z oblasti knihovnictví. Zazněly referáty o historických fondech ve Slavkově u Brna (Jiří Blažek), o realizaci výstavy k výročí vydání Kutnohorské bible v Muzeu českého stříbra (Josef Kremla), o zajímavých divadelních cedulích teplického zámeckého divadla (Jana Michalová) nebo o problémech restaurování textilních vzorníků (Radomir Slovik). S novinkami v knihovnictví se posluchači seznámili v přednášce o tom, jak realizují službu EOD (elektronické knihy na objednávku) v Studijní knihovně v Olomouci (Rostislav Krušinský), nebo si mohli poslechnout, jak pracují ve Středočeské vědecké knihovně v Kladně s regionálními informacemi, jiná prezentace zopakovala základní principy digitalizačních projektů (Jiří Polišenský). A v neposlední řadě byl opět připomenut SKIP, naše profesní organizace, její plány a její význam pro naši další existenci.

Ale nebyla to jen sluchová žatva odborných informací. Na své si přišli i milovníci umění. Zejména návštěva představení Báry Hrzánové s recitací Máje (nutno podotknout – excelentní) připravila posluchačům nezapomenutelný zážitek. Příjemný dojem zanechalo také vystoupení Severočeského filharmonického sboru s jeho perfektně nacvičenými písněmi. A jelikož je samozřejmě muzejním knihovníkům vlastní cit pro historii, nemohla být vynechána připomínka významného výročí knížete českých básníků K. H. Máchy. Návštěva jeho památníku v Doksech spolu s projížďkou po Máchově jezeře a poutavým vyprávěním PhDr. Renaty Mauserové z MěK v Doksech o Máchových osudech byly více než milým zakončením letošního setkání 95 knihovníků muzeí a galerií. Takže jim pranic nevadilo, že počasí se loučilo s létem podmračenou oblohou a mrholením.

Autor této stručné informace o semináři nemá záměr prezentovat vše, co bylo vyřčeno, vyslechnuto a shlédnuto v České Lípě (kompletní přehled referátů je vystaven na webovských stránkách komise knihovníků muzeí a galerií – http://www.knihovna.upm.cz/index.php?page=mk-aktuality). Doufá, že z výše uvedeného je patrné, jak muzejní knihovníci spolupracují s ostatními skupinami knihovnické veřejnosti, jak otevírají svůj prostor a jak se pokoušejí dělit o své zkušenosti. Protože jenom takto, skrze spolupráci a součinnost, budeme moci vytvořit účinný a životaschopný informační prostor.

POVODŇOVÁ INVENTURA – SNAD JSME TAKÉ TROCHU POMOHLI…

Za SKIP Libereckého kraje Dana Kroulíková

Sobota 7. srpna 2010 změnila mnohým z nás, či našich blízkých život, změnila tvář našeho regionu. Krajem se prohnala voda takovou intenzitou a množstvím, že některé následky jsou nevratné. Vodní živel za sebou zanechal neuvěřitelnou zkázu, hluboké jizvy na majetku i duši postižených, zničil hodnoty budované desetiletí, ba i staletí. Vyšperkovaná náměstí či malebné návsi se z chvíle na chvíli změnily v měsíční krajinu, v hluboká a kamenitá řečiště. Ušetřeny nebyly ani lidské životy! Důvěrně známá a krásná místa našeho kraje se proměnila v apokalypsu, příběhy neštěstí a zoufalství na nás dolehly více než zblízka.

Konečné škody jsou sečtené, malou inventuru můžeme udělat i za knihovny. Zdá se, že skutečnost, že většinou máme knihovny v patře (jindy tak neoblíbené řešení) nakonec mnohé zachránila a vzhledem k rozsahu škod dopadly knihovny ještě ve srovnání s jinými docela dobře. Zaplavených knihoven bylo nakonec 6, z toho 4 na Liberecku (Frýdlant, Raspenava, Bílý Kostel nad Nisou a Dětřichov) a 2 na Českolipsku (Pertoltice pod Ralskem, Velký Grunov). Základní informace a fotogalerii k jednotlivým zaplaveným knihovnám naleznete na webu Krajské knihovny http://www.kvkli.cz/cz/region/aktuality-r1.html nebo knihovny v České Lípě. Nejdramatičtěji dopadla knihov-

na v Raspenavě – voda se objektem, kde spolu s knihovnou sídlila škola i školka, prohnala tak zuřivě, že totální devastaci nakonec završilo rozhodnutí statika o likvidaci objektu. O likvidaci objektu, kde působila knihovna i klub pro děti je rozhodnuto i v případě Velkého Grunova. Ostatní knihovny více či méně přišly o výpočetní techniku, regály (mnohdy i zcela nové) a samozřejmě knihovní fond. Vybavení knihoven ať knihovním fondem nebo základním mobiliářem však přijde na řadu teprve poté, co objekty vyschnou a projdou základními stavebními opravami.

Vedení Krajské vědecké knihovny v Liberci, jakož i Regionální výbor Svazu knihovníků a informačních pracovníků (SKIP) kontaktovalo všechny starosty výše uvedených obcí a měst a nabídlo pomoc při obnově zničených knihoven. Naše pomoc je primárně orientována na doplnění a zpracování knihovního fondu, samozřejmě i na veškerý servis a služby s tím spojené. Starostům jsme nabídli i možnost finanční pomoci, pokud bude zřízené speciální peněžní konto na obnovu konkrétní knihovny. Zatím se k této možnosti přihlásila zmíněná Raspenava, která na svých webovských stránkách již uvádí speciálního povodňovou sbírku pro knihovnu. V kontaktu jsme se všemi představiteli zničených nebo poškozených knihoven a budeme reagovat na jejich požadavky tak, jak bude vznikat jejich potřeba. Bohužel obce musí nyní řešit daleko složitější a životně důležitější potřeby svých míst a obyvatel.

Snad jsme také trochu pomohli… stojí v záhlaví článku. Kromě profesionální pomoci z hlediska postavení krajské knihovny nebo knihovny pověřené výkonem regionálních funkcí jsme, myslíme, nezaháleli ani v rovině kolegiální, osobní. Bezprostředně po tragických událostech se Regionální výbor SKIP Liberecka operativně rozhodl uvolnit částku 3000,-Kč z rozpočtu své organizace na nákup zdravotnického materiálu a hygienických prostředků. Současně byla v našem regionu zahájena sbírka nejvíce žádaného a potřebného materiálu (boty, oděvy, deky, ručníky, ložní prádlo) a již v pátek 13.8. tato pomoc doputovala na postižená místa. Celkem vyrazila 3 auta zcela zaplněná materiálovou pomocí (1 auto z České Lípy, 2 auta z Liberce) – nakoupené hygienické a pracovní potřeby a sebrané oblečení, ručníky, deky apod. byly roztříděny a dovezeny do Raspenavy, Dětřichova, Frýdlantu a Heřmanic. Do sbírky se zapojili knihovníci z KVK v Liberci, České Lípy, Semil, Cvikova… Významně do ní přispěl také Městský úřad v Osečné. Zvláštní poděkování v této souvislosti náleží pracovnicím Krajské vědecké knihovny v Liberci, které nakupovaly, třídily, rozvážely… a samozřejmě paní ředitelce Blance Konvalinkové za pochopení, protože toho opravdu bylo třeba. Mise, kterou všechny zmíněné kolegyně (včetně řidičů) podnikly, měla význam nejen v rovině materiální. Kromě předání materiálu do center humanitární pomoci se kolegyně zastavily ve všech zatím nejvíce postižených knihovnách. Humanitární pomoc směřovala i do Heřmanic, kde kromě předání pomoci kolegyně navštívily pana Zdeňka Pavlíčka, který se při povodni spolu s manželkou ocitl v ohrožení života, jeho dům byl značně poškozen a část vybavení domácnosti zničena. Pan Pavlíček je nejen náš profesní kolega (již 43 let!), ale i člen SKIP od obnovení jeho činnosti v roce 1990.

Poté, co vše kolegyně viděly, slyšely, co cítily, jsme se aktuálně rozhodli, že bychom naši pomoc chtěli prohloubit na osobní pomoc právě našemu kolegovi panu Pavlíčkovi a naše rozhodnutí v konkrétní podobě znamenalo koupi pračky, která byla nenávratně zničena. K tomuto rozhodnutí jsme dospěli také proto, že při první výzvě k pomoci se nám nabízely i finanční dary právě s požadavkem na konkrétní pomoc konkrétní osobě. Z důvodu složitosti i zdlouhavosti jsme nezaložili oficiální sbírku, ale prostřednictvím naší elektronické konferen-

ce jsme požádali o jakýkoliv příspěvek, to vše na základě vzájemné důvěry, kterou k sobě navzájem chováme.
Během jediného týdne se z Liberecka, Semilska, Jablonecka a Českolipska sešlo celkem 14 200,-Kč a obratem byl zajištěn nákup pračky v hodnotě 7 838,-Kč, která byla dovezena na místo a zapojena již 30.8.! Zbytek finančního obnosu ve výši 6 362,-Kč byl po dohodě na jednání regionálního výboru SKIP předán panu Pavlíčkovi osobně v pondělí 6.9.2010. Poté, co jsme viděli jeho vodou zdevastovanou domácnost je to ale jen drobná výpomoc…

Všem, kteří se připojili k naší výzvě a věnovali jakoukoliv částku nebo potřebný materiál jménem regionálního výboru SKIPu velmi upřímně děkuji a vyjadřuji obdiv nad projevem solidarity a kolegiality.
Současně si velmi vážím pochopení ze strany vedení Krajské vědecké knihovny, která umožnila organizaci materiálové sbírky a značnou měrou přispěla k jejímu naplnění a uskutečnění.
Myslím ale, že to byl jen začátek. To hlavní, připravit knihovny k jejich provozu, pomoci k jejich novým rozjezdům, nás teprve čeká. Ale nepochybuji o nás!

STUDIJNÍ POBYT V RAKOUSKU

Gabriela Filipová

Ve dnech 17. – 21. října 2010 jsem navštívila v rámci studijního pobytu tři rakouské vědecké knihovny: Niederösterreichische Landesbibliothek v St. Pöltenu, Universitätsbibliothek Wien (Hauptbibliothek) a Wienbibliothek im Rathaus. Pracuji jako vedoucí oddělení doplňování Moravskoslezské vědecké knihovny v Ostravě. Vzhledem k tomu, že naše knihovna je příjemkyní povinného výtisku, zaměřila jsem svůj studijní pobyt na praktické využití rakouského institutu práva povinného výtisku.

Povinný výtisk v Rakousku

Povinný výtisk v Rakousku upravuje mediální zákon (Bundesgesetz vom 12. Juni 1981 über die Presse und andere publizistische Medien – Mediengesetz, BGBl. Nr. 314/1981) a nařízení spolkového kancléře o odevzdávání povinného výtisku (Pflichtablieferungsverordnung – BGBl. II Nr. 271/2009).
Zákon se zabývá (oproti české úpravě) periodickými i neperiodickými publikacemi. Během své platnosti prošel několika novelizacemi, nejvýznamnějšími jsou novelizace z let 2000 a 2009, které se týkají elektronických zdrojů. Změnou v roce 2000 byl do zákona zahrnut povinný výtisk elektronických zdrojů na fyzickém datovém nosiči, přičemž zvukové a audiovizuální dokumenty povinnému výtisku nepodléhají. V roce 2009 byl do zákona zapracován i povinný výtisk tzv. periodických elektronických médií, který se týká i webových stránek. Nyní zákon Rakouské národní knihovně umožňuje automaticky sklízet webové stránky s doménou „at".
Mediální zákon určuje, že pokud cena tištěné publikace přesáhne 145 EUR, musí daná knihovna zaplatit nakladateli polovinu ceny (platí pro každý díl). Pro elektronické médium je hranice stanovena na 72 EUR.
Nařízení BGBl. II Nr. 271/2009 pak určuje počty odevzdávaných dokumentů. Rakouská národní knihovna získává z každé spolkové země dva exempláře tištěných periodických publikací (do roku 2010 to byly čtyři) a dva exempláře ostatních tištěných médií. Pro každou spolkovou zemí pak platí, že povinné výtisky získává zpravidla příslušná zemská knihovna a univerzitní knihovna. Počty odevzdávaných exemplářů jsou určeny podle klíče: jedna knihovna obdrží tři periodické tištěné exempláře a dva exempláře ostatních tištěných médií, druhá pak dva periodické a jeden exemplář ostatních tištěných médií. V některých zemích získává více exemplářů zemská knihovna, v jiných pak univerzitní. Všechny knihovny také dostávají jeden exemplář elektronického média na hmotném nosiči.

(Výňatek z cestovní zprávy)

OBJEDNÁVKA PUBLIKACÍ SKIP

Název	Cena	Počet
Společné cesty (sborník o práci s romskou menšinou)	100,– Kč	

Jméno a příjmení, titul	Instituce
Adresa	Podpis a razítko

Objednávku zašlete na adresu: SKIP, Národní knihovna ČR, Klementinum 190, 110 01 Praha 1 nebo elektronicky bedriska.stepanova@nkp.cz. Osobní odběr v Informacích Národní knihovny.

Termíny knihovnických akcí leden – duben 2011

10.1.2011 Odevzdání žádostí na dotační programy Ministerstva kultury ČR pro rok 2011

15.1.2011 Vyúčtování dotací Ministerstva kultury ČR za rok 2010

18.1.2011 4. ročník konference IKI – Informace, konkurenceschopnost, inovace, univerzitní areál v Praze 5 – Jinonicích

24.-26.2011 Smetanovské dny Plzeň – 31. ročník mezioborového sympozia, SVK Plzeňského kraje

5.3.2011 10. Ples pro knihu, Městská knihovna Cheb

7.3.2011 Týden čtení

17.- 20.3. 2011 Knižní veletrh, Lipsko, http://www.leipziger-buchmesse.de

1.4.2011 Noc s Andersenem

7.-8. 4. 2011 soutěžní přehlídka knihovnických pořadů o V. Čtvrtkovi a jeho díle – Jičín

bulletin skip

ČÍSLO 4 – ROČNÍK 19 (2010)
elektronické vydání – ROČNÍK 9

Přetiskování článků jen se svolením redakce, zveřejněné názory nemusí vyjadřovat mínění redakce.
Redakce děkuje za zaslané zprávy a fotografie, omlouvá se za nezbytné krácení některých článků, za to, že nemohla použít všechny nabídnuté fotografie, a za to, že části některých článků publikuje jen v elektronickém vydání.

Šéfredaktor: PhDr. Ladislav Kurka, kontakt: tel.: 737 331 728, e-mail: ladislav.kurkal@seznam.cz. **Redaktoři:** Mgr. Roman Giebisch, Ph.D, e-mail: roman.giebisch@nkp.cz., Mgr. Linda Skolková, e-mail: skolkova@chello.cz. **Ediční komise SKIP:** Stanislava Benešová, Mgr. Marcela Buřilová, Mgr. Naděžda Čížková, Mgr. Libuše Foberová, Mgr. Tomáš Gec, Kateřina Hubertová, Ing. Jiří Mika, Mgr. Alena Otrubová, Mgr. Veronika Peslerová, Mgr. Jindřich Pilař, PhDr. Ila P. Šedo, PhDr. Petr Škyřík. **Vydává** 5x ročně Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR s přispěním dotace Ministerstva kultury ČR. **DTP:** Silvie Hejlová, silva.hejlova@seznam.cz. **Vytištěno** ve spolupráci s firmou Ceiba s.r.o.

Adresa elektronického vydání: http://skip.nkp.cz/Bulletin/Bulletin.htm. **Technická redakce elektronického vydání:** Mgr. Jindřich Pilař, jindrich.pilar@nkp.cz

Číslo 4/2010 předáno do tisku 13.12. 2010. Cena inzerce: 1 stránka 2500 Kč nebo pro zahraničí 100 euro, půl stránky 1100 Kč nebo 42 euro (opakovaná inzerce 2000 a 1000 Kč). Uzávěrka Bulletinu SKIP 1/2011 je 15.2. 2011!

ISSN 1 2 1 0 – 0 9 2 7, on-line vydání ISSN 1 2 1 3 – 5 8 2 8

SKANSKA

skip